

I

(Acte legislative)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) 2022/612 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 6 aprilie 2022

privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii
(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ a fost modificat substanțial de mai multe ori ⁽⁴⁾. Întrucât se impun noi modificări, este necesar, din motive de claritate, să se procedeze la reformarea respectivului regulament.
- (2) În special, Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁵⁾ a modificat Regulamentul (UE) nr. 531/2012 și prevedea eliminarea în Uniune, începând cu data de 15 iunie 2017, a suprataxelor aplicate serviciilor de roaming cu amănuntul, sub rezerva utilizării rezonabile a serviciilor de roaming și a posibilității de a aplica un mecanism de derogare în vederea menținerii sustenabilității eliminării suprataxelor de roaming cu amănuntul, denumită și „roaming la prețurile de pe piața națională” („roam like at home” – denumită în continuare „RLAH”). În plus, Comisia a efectuat o analiză a pieței serviciilor de roaming cu ridicata cu scopul de a evalua măsurile care ar fi necesare pentru a permite eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (UE) nr. 531/2012. În urma acestei analize, a fost adoptat Regulamentul (UE) 2017/920 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁶⁾, cu scopul de a reglementa funcționarea piețelor naționale de roaming cu ridicata în vederea eliminării suprataxelor de roaming cu amănuntul până la data de 15 iunie 2017, fără a provoca denaturări ale pieței naționale sau ale celei vizitate.

⁽¹⁾ JO C 374, 16.9.2021, p. 28.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 24 martie 2022 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și decizia Consiliului din 4 aprilie 2022.

⁽³⁾ Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 172, 30.6.2012, p. 10).

⁽⁴⁾ A se vedea anexa I.

⁽⁵⁾ Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind accesul la internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii (JO L 310, 26.11.2015, p. 1).

⁽⁶⁾ Regulamentul (UE) 2017/920 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 mai 2017 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 în ceea ce privește normele referitoare la piețele de roaming cu ridicata (JO L 147, 9.6.2017, p. 1).

- (3) La 29 noiembrie 2019, Comisia a publicat prima sa evaluare completă a pieței serviciilor de roaming (denumită în continuare „raportul Comisiei”), în care demonstrează că eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul a adus beneficii semnificative călătorilor din întreaga Uniune. Utilizarea serviciilor de comunicații mobile, și anume serviciile reglementate de voce, SMS sau serviciile de comunicații de date în roaming în cursul călătoriilor efectuate în Uniune a cunoscut o creștere rapidă și semnificativă, ceea ce confirmă impactul normelor Uniunii în materie de roaming. Raportul Comisiei concluzionează că, în pofida semnelor care indică o anumită dinamică a concurenței pe piețele serviciilor de roaming cu amănuntul și cu ridicata, condițiile de bază ale concurenței nu s-au schimbat și probabil că nici nu se vor schimba în viitorul apropiat. Prin urmare, reglementarea pieței serviciilor de roaming cu amănuntul și cu ridicata rămâne necesară și nu ar trebui abandonată. Raportul Comisiei a relevat în special faptul că, la nivelul pieței serviciilor cu ridicata, reducerea drastică a plafoanelor aplicabile prețurilor a contribuit la o reducere și mai mare a prețurilor serviciilor de roaming cu ridicata, care a fost avantajoasă pentru operatorii expeditori neți, adică pentru operatorii care au o bază de clienți care consumă mai multe servicii de comunicații mobile pe rețelele operatorilor parteneri din alte state membre decât cele consumate de baza de clienți a operatorilor parteneri pe rețeaua sa proprie.

Raportul Comisiei a ținut seama de recomandarea Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC) de a reduce și mai mult plafoanele aplicabile prețurilor pentru furnizarea serviciilor de roaming cu ridicata. Comisia a analizat și a documentat, de asemenea, necesitatea reducerii în continuare a plafoanelor aplicabile prețurilor pentru serviciile de roaming cu ridicata, evaluând totodată nivelul reducerii care le-ar permite operatorilor rețelelor vizitate să recupereze costurile furnizării serviciilor de roaming cu ridicata. Raportul Comisiei a reamintit cerința prevăzută în Regulamentul (UE) nr. 531/2012, conform căreia este necesar să se garanteze clienților serviciilor de roaming accesul la același nivel al serviciilor în alte state membre ale UE, la același preț, atât timp cât serviciile respective pot fi furnizate prin intermediul rețelei vizitate. Raportul Comisiei a luat notă de evoluția foarte recentă legată de apariția unor noi modalități de tranzacționare a traficului în roaming cu ridicata, cum ar fi platformele de tranzacționare online, care au potențialul de a stimula concurența pe piața serviciilor de roaming cu ridicata și de a facilita negocierea dintre operatori. Nu în ultimul rând, raportul a observat că piața nu a recurs la posibilitatea vânzării separate a serviciilor de comunicații de date în roaming.

- (4) Regulamentul (UE) nr. 531/2012 expiră la 30 iunie 2022 iar scopul prezentului regulament este de a-l reforma introducând totodată noi măsuri care să îi sporească transparența, inclusiv transparența cu privire la utilizarea serviciilor cu valoare adăugată în roaming și cu privire la utilizarea roamingului în cadrul rețelelor de comunicații publice mobile non-terestre, precum și de a asigura o experiență RLAH autentică din punctul de vedere al calității serviciului și al accesului la serviciile de urgență în roaming. Valabilitatea acestui nou regulament este stabilită la 10 ani, până în 2032, astfel încât să se ofere siguranță pe piață și să se reducă la minimum sarcinile impuse de reglementare. Prezentul regulament introduce cerința ca Comisia să efectueze revizui și să prezinte rapoarte Parlamentului European și Consiliului în 2025 și 2029, urmate, dacă este cazul, de o propunere legislativă de modificare a prezentului regulament, dacă evoluțiile pieței impun acest lucru. Având în vedere evoluțiile rapide ale pieței și introducerea rapidă de noi tehnologii, Comisia ar trebui să examineze, în special, oportunitatea prezentării unei propuneri legislative de modificare a prezentului regulament atunci când va publica primul său raport în 2025.
- (5) Autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități competente care sunt responsabile cu apărarea și promovarea intereselor clienților serviciilor de telefonie mobilă care își au reședința în mod normal pe teritoriul lor nu sunt în măsură să controleze comportamentul operatorilor rețelei vizitate, care se situează în alte state membre și de care depind clienții respectivi atunci când utilizează serviciile de roaming internațional. Această lipsă a controlului ar putea diminua eficacitatea măsurilor luate de către statele membre în temeiul competenței lor reziduale de a adopta norme de protecție a consumatorilor.
- (6) Piața comunicațiilor mobile este în continuare fragmentată în Uniune și nu există nicio rețea de telefonie mobilă care să acopere toate statele membre. În consecință, pentru a furniza servicii de comunicații mobile clienților lor naționali care călătoresc în alte state membre, furnizorii de servicii de roaming achiziționează servicii de roaming cu ridicata de la operatorii dintr-un stat membru vizitat sau fac schimb de servicii de roaming cu ridicata cu respectivii operatori.
- (7) Nu se poate spune că există o piață internă a telecomunicațiilor atât timp cât există diferențe între prețurile naționale și cele pentru serviciile de roaming. Prin urmare, ar trebui eliminate diferențele dintre tarifele naționale și cele de roaming, pentru a institui o piață internă pentru serviciile de comunicații mobile.
- (8) Ar trebui utilizată o abordare comună, armonizată, pentru a se asigura că utilizatorii rețelelor publice terestre de comunicații mobile care călătoresc în interiorul Uniunii nu plătesc prețuri excesiv de mari pentru serviciile de roaming pe teritoriul acesteia, stimulând astfel concurența între furnizorii de servicii de roaming în ceea ce privește serviciile de roaming, asigurând un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și menținând atât măsurile de stimulare a inovării, cât și posibilitatea de alegere a consumatorilor. Având în vedere caracterul transfrontalier al serviciilor în cauză, o astfel de abordare comună este necesară pentru a asigura faptul că furnizorii de servicii de roaming pot funcționa într-un cadru de reglementare unic și coerent, bazat pe criterii stabilite în mod obiectiv.

- (9) Utilizarea pe scară largă a dispozitivelor mobile conectate la internet indică faptul că serviciile de comunicații de date în roaming au o importanță economică deosebită. Acest lucru este relevant atât pentru utilizatorii, cât și pentru furnizorii de aplicații și conținut. Pentru a stimula dezvoltarea acestei piețe, tarifele pentru transferul de date nu ar trebui să reprezinte un obstacol în calea creșterii economice, în special având în vedere faptul că se așteaptă ca dezvoltarea și implementarea rețelelor și a serviciilor de generație următoare și de mare viteză să se accelereze în mod semnificativ.
- (10) Directivele 2002/19/CE ⁽⁷⁾, 2002/20/CE ⁽⁸⁾, 2002/21/CE ⁽⁹⁾, 2002/22/CE ⁽¹⁰⁾ și 2002/58/CE ⁽¹¹⁾ ale Parlamentului European și ale Consiliului aveau ca obiectiv crearea unei piețe interne pentru comunicațiile electronice în cadrul Uniunii, asigurând totodată un nivel ridicat de protecție a consumatorilor printr-o concurență sporită. Cu excepția Directivei 2002/58/CE, aceste directive au fost abrogate de Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹²⁾.

Directiva (UE) 2018/1972 are drept obiectiv stimularea investițiilor în rețelele de capacitate foarte mare și a utilizării pe scară largă a acestor rețele în Uniune, precum și stabilirea de noi norme privind spectrul pentru conectivitatea comunicațiilor mobile și pentru rețelele 5G. Directiva (UE) 2018/1972 prevede, de asemenea, că autoritățile naționale de reglementare și alte autorități competente, precum și OAREC, Comisia și statele membre urmăresc, printre altele, obiectivele de a contribui la dezvoltarea pieței interne și de a promova interesele cetățenilor Uniunii. Respectiva directivă asigură, printre altele, faptul că toți utilizatorii finali au acces la servicii de comunicații, inclusiv servicii de acces la internet, la prețuri accesibile. Directiva sporește protecția consumatorilor și securitatea utilizatorilor și facilitează intervenția prin reglementare.

- (11) Piețele de roaming cu amănuntul și cele cu ridicata prezintă caracteristici unice, care justifică măsuri excepționale ce depășesc mecanismele disponibile în baza Directivei (UE) 2018/1972.
- (12) Prezentul regulament ar trebui să permită derogarea de la unele norme care altfel ar fi aplicabile în temeiul Directivei (UE) 2018/1972, și anume că, în absența puterii semnificative pe piață, prețurile pentru ofertele de servicii trebuie determinate prin acord comercial, permițând astfel introducerea unor obligații de reglementare complementare care să reflecte caracteristicile specifice ale serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii.
- (13) Pentru a-i proteja pe consumatori împotriva creșterii prețurilor cu amănuntul ale serviciilor de roaming reglementate, mai precis ale serviciilor reglementate de voce, SMS sau de comunicații de date în roaming, ca urmare a fluctuațiilor cursului de schimb de referință al altor monede decât moneda euro, un stat membru a cărui monedă nu este moneda euro ar trebui să utilizeze o medie a mai multor cursuri de schimb de referință de-a lungul unei perioade de timp pentru a stabili suprataxele maxime aplicabile în moneda sa. Atunci când tarifele maxime nu sunt exprimate în euro, valorile aplicabile ar trebui stabilite în moneda relevantă prin aplicarea mediei mai multor cursuri de schimb de referință de-a lungul unei perioade de timp publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* (*Jurnalul Oficial*) la data specificată în prezentul regulament. Atunci când acestea nu sunt publicate la data specificată, cursurile de schimb de referință aplicabile ar trebui să fie cele menționate în primul *Jurnal Oficial* publicat după data respectivă care conține astfel de cursuri de schimb de referință. Pentru a alinia stabilirea valorilor exprimate în alte monede decât moneda euro la regula aplicată pentru comunicațiile în interiorul UE, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/2120, tarifele maxime exprimate în alte monede decât moneda euro ar trebui stabilite prin aplicarea mediei cursurilor de schimb de referință publicate de către Banca Centrală Europeană în *Jurnalul Oficial* la datele de 15 ianuarie, 15 februarie și 15 martie din anul calendaristic relevant. Tarifele maxime calculate astfel pentru 2022 ar trebui să se aplice de la data intrării în vigoare a prezentului regulament până la 15 mai 2023.

⁽⁷⁾ Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul) (JO L 108, 24.4.2002, p. 7).

⁽⁸⁾ Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (Directiva privind autorizarea) (JO L 108, 24.4.2002, p. 21).

⁽⁹⁾ Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directiva-cadru) (JO L 108, 24.4.2002, p. 33).

⁽¹⁰⁾ Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (Directiva privind serviciul universal) (JO L 108, 24.4.2002, p. 51).

⁽¹¹⁾ Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37).

⁽¹²⁾ Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice (JO L 321, 17.12.2018, p. 36).

- (14) Pentru a permite dezvoltarea unei piețe a serviciilor de roaming mai eficientă, mai integrată și mai competitivă, nu ar trebui să existe restricții care să împiedice întreprinderile să negocieze efectiv accesul cu ridicata în scopul furnizării de servicii de roaming, inclusiv pentru comunicațiile de tip mașină-la-mașină. Obstacolele care împiedică accesul la astfel de servicii de roaming cu ridicata din cauza diferențelor în ceea ce privește puterea de negociere și gradul de deținere de infrastructură proprie de către întreprinderi, ar trebui înlăturate. În acest scop, acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata ar trebui să respecte principiul neutralității tehnologice și să asigure faptul că toți operatorii au șanse egale și echitabile de a accesa toate rețelele și tehnologiile disponibile și, totodată, ar trebui să respecte principiul referitor la negocierea cu bună credință a unor asemenea acorduri, pentru a le permite furnizorilor de servicii de roaming să ofere servicii de roaming cu amănuntul echivalente cu serviciile pe care le oferă pe piața națională. Prezentul regulament nu impune furnizorilor de servicii de roaming obligația de a încheia acorduri de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata numai cu operatorii care au cele mai avansate rețele, sub rezerva respectării cerințelor privind calitatea cu amănuntul a serviciilor prevăzute în prezentul regulament. Operatorii care solicită acces cu ridicata la servicii de roaming ar trebui să aibă libertatea de a-și negocia acordurile de furnizare a serviciilor de roaming cu ridicata în funcție de propriile lor nevoi comerciale și de interesul superior al utilizatorilor lor finali. Prin urmare, în cursul tranziției către rețelele și tehnologiile de comunicații mobile de generație următoare, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să asigure treptat accesul cu ridicata la servicii de roaming care să permită furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul în alte state membre în condiții contractuale echivalente cu cele din statul lor membru de origine, în conformitate cu obiectivele RLAH. Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ofere servicii de roaming cu amănuntul care sunt echivalente cu serviciile de comunicații mobile pe care le oferă pe piața națională, atunci când există o acoperire largă sau atunci când există oferte competitive de acces la astfel de rețele și tehnologii de comunicații mobile de generație următoare în statul membru vizitat, în conformitate cu orientările OAREC privind accesul la servicii de roaming cu ridicata.

Operatorii de rețele virtuale mobile (MVNO) și revanzătorii de servicii de comunicații mobile fără o infrastructură de rețea proprie furnizează de regulă servicii de roaming pe baza unor acorduri de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata încheiate cu operatorii de rețele de telefonie mobilă gazdă din același stat membru. Cu toate acestea, există posibilitatea ca negocierile comerciale să nu ofere o marjă suficientă pentru MVNO și revanzători în vederea stimulării concurenței prin intermediul unor prețuri mai mici. Înlăturarea acestor obstacole și echilibrarea puterii de negociere între MVNO sau revanzători și operatorii de rețele de comunicații mobile prin introducerea unei obligații privind accesul și a unor plafoane pentru tarifele cu ridicata ar trebui să faciliteze dezvoltarea unor servicii și oferte de servicii de roaming alternative, inovatoare și la nivelul Uniunii pentru clienți. Directiva (UE) 2018/1972 nu oferă o soluție la această problemă prin impunerea de obligații asupra operatorilor care au o influență semnificativă pe piață.

- (15) Prin urmare, ar trebui prevăzută o obligație de a accepta cererile rezonabile de acces cu ridicata la rețelele publice de comunicații mobile în scopul furnizării de servicii de roaming. Accesul respectiv ar trebui să fie în concordanță cu nevoile celor care solicită accesul. Utilizatorii finali ai serviciilor care necesită tehnologii moderne și servicii de roaming cu amănuntul ar trebui ca, atunci când sunt în roaming, să beneficieze de aceeași calitate a serviciului ca cea de care beneficiază la nivel național. O obligație de a oferi acces cu ridicata la serviciile de roaming ar asigura astfel că solicitanții de acces pot beneficia de servicii cu amănuntul similare celor oferite la nivel național, cu excepția cazului în care operatorii rețelelor vizitate cărora li se cere să ofere accesul pot demonstra că acest lucru nu este fezabil din punct de vedere tehnic. Parametrii pe baza cărora operatorul rețelei vizitate oferă servicii de comunicații mobile propriilor săi clienți interni sunt considerați fezabili din punct de vedere tehnic. Sub rezerva acordului relevant de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata și fără a aduce atingere obligațiilor în domeniul serviciilor cu amănuntul prevăzute în prezentul regulament, operatorul rețelei vizitate ar trebui să se asigure că clienții serviciilor de roaming din rețeaua sa nu sunt supuși unor condiții mai puțin avantajoase decât cele pe care operatorul în cauză le oferă clienților săi naționali, de exemplu în ceea ce privește calitatea serviciului, cum ar fi viteza disponibilă. Accesul ar trebui refuzat numai pe baza unor criterii obiective, precum fezabilitatea tehnică și nevoia de a menține integritatea rețelei.

Operatorul rețelei vizitate nu ar trebui să refuze sau să limiteze accesul pe baza unor considerente comerciale, astfel încât furnizarea de servicii de roaming concurente să fie restricționată. În cazul în care se refuză accesul, partea afectată ar trebui să poată recurge la procedura de soluționare a litigiilor prevăzută în prezentul regulament. Pentru a asigura un mediu concurențial echitabil, accesul cu ridicata în scopul furnizării serviciilor de roaming ar trebui acordat în conformitate cu obligațiile reglementare stipulate de prezentul regulament și aplicabile la nivelul comerțului cu ridicata și ar trebui să țină cont de diferitele elemente de cost necesare furnizării acestui tip de acces. O abordare normativă coerentă a accesului cu ridicata în scopul furnizării de servicii de roaming ar trebui să contribuie la evitarea discrepanțelor dintre statele membre. OAREC, în coordonare cu Comisia și în colaborare cu părțile interesate relevante, ar trebui să emită orientări privind accesul cu ridicata în vederea furnizării de servicii de roaming.

- (16) Obligația privind accesul cu ridicata la serviciile de roaming ar trebui să includă furnizarea de servicii directe de roaming cu ridicata, precum și furnizarea cu ridicata a serviciilor de roaming în vederea revanzării de către terți. De asemenea, obligația privind accesul cu ridicata la serviciile de roaming ar trebui să includă obligația operatorilor de rețele de comunicații mobile de a permite MVNO și revanzătorilor să achiziționeze servicii de roaming cu ridicata

reglementate de la distribuitorii cu ridicata care oferă un punct de acces unic și o platformă standardizată pentru acordurile privind serviciile de roaming pe întreg teritoriul Uniunii. Pentru a se asigura faptul că operatorii oferă furnizorilor de servicii de roaming acces la toate infrastructurile necesare pentru accesul direct cu ridicata la serviciile de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming într-un interval de timp rezonabil, ar trebui publicată o ofertă de referință care să prevadă condițiile standard pentru accesul direct cu ridicata la serviciile de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming. Publicarea ofertei de referință nu ar trebui să constituie un obstacol în calea negocierilor dintre solicitantul de acces și furnizorul de acces cu privire la nivelul prețului pentru acordul final privind serviciile cu ridicata sau la serviciile suplimentare de acces cu ridicata care includ mai multe opțiuni decât serviciile necesare pentru accesul direct cu ridicata la serviciile de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming.

- (17) O obligație de acces cu ridicata la serviciile de roaming ar trebui să includă accesul la toate componentele necesare furnizării serviciilor de roaming, precum: elementele de rețea și infrastructura aferentă; sistemele de software relevante, inclusiv sistemele de asistență operațională; sistemele de informații sau bazele de date pentru precomenzi, aprovizionare, comenzi, cereri de întreținere și reparații și facturare; conversia numerelor sau sistemele care oferă funcționalități echivalente; rețelele de telefonie mobilă și serviciile de rețele virtuale.
- (18) În cazul în care solicitanții de acces cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming solicită acces la infrastructuri sau servicii suplimentare față de cele necesare pentru furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul, operatorii de rețele de comunicații mobile pot percepe tarife echitabile și rezonabile pentru infrastructurile sau serviciile respective. Aceste infrastructuri sau servicii suplimentare ar putea fi, printre altele, servicii cu valoare adăugată, sisteme de software și informatice suplimentare sau sisteme de facturare.
- (19) Articolul 109 din Directiva (UE) 2018/1972 solicită statelor membre să se asigure că toți utilizatorii finali pot apela gratuit serviciile de urgență, prin intermediul comunicațiilor de urgență către cel mai adecvat centru de preluare a apelurilor de urgență (PSAP). Această directivă prevede, de asemenea, faptul că statele membre au obligația să se asigure că accesul utilizatorilor finali cu dizabilități la serviciile de urgență este disponibil prin intermediul comunicațiilor de urgență, inclusiv pe durata călătoriilor în interiorul Uniunii, și că un asemenea acces este echivalent cu cel de care beneficiază ceilalți utilizatori finali. Respectivul mijloc de acces ar putea include serviciul de text în timp real sau serviciul de conversație totală, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹³⁾, sau alte servicii de comunicații fără voce, precum SMS-urile, serviciile de mesagerie sau de comunicații video prin aplicații de urgență sau serviciile de retransmisie, pe care statele membre le implementează ținând seama de cerințele prevăzute în dreptul Uniunii și de capacitățile și echipamentele tehnice ale sistemului PSAP național. Punerea în aplicare a mijloacelor de acces la serviciile de urgență disponibile pentru clienții cu dizabilități ai serviciilor de roaming și furnizarea informațiilor de localizare a apelantului ar trebui să se bazeze în cea mai mare măsură posibilă pe standardele sau specificațiile europene. Asemenea standarde ar trebui promovate de către Comisie și de către statele membre în cooperare cu organismele europene de standardizare și cu alte organisme relevante.

Este responsabilitatea statelor membre să stabilească tipul de comunicații de urgență care sunt fezabile din punct de vedere tehnic pentru a asigura accesul clienților serviciilor de roaming la serviciile de urgență. Pentru a asigura accesul clienților serviciilor de roaming la comunicațiile de urgență în condițiile prevăzute la articolul 109 din Directiva (UE) 2018/1972, operatorii de rețea vizitați ar trebui să includă în oferta de referință informații care să indice ce tip de comunicații de urgență sunt autorizate și fezabile din punct de vedere tehnic pentru a asigura accesul clienților serviciilor de roaming în temeiul măsurilor naționale în statul membru vizitat. În plus, acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata ar trebui să includă informații referitoare la parametrii tehnici pentru asigurarea accesului la serviciile de urgență, inclusiv pentru clienții cu dizabilități ai serviciilor de roaming, precum și pentru asigurarea transmiterii informațiilor de localizare a apelantului, inclusiv a informațiilor obținute pe baza telefonului mobil, către cel mai adecvat PSAP din statul membru vizitat. Asemenea informații ar trebui să îi permită furnizorului de servicii de roaming să identifice și să furnizeze în mod gratuit comunicațiile de urgență și transmiterea informațiilor de localizare a apelantului.

- (20) Anumite condiții pot fi incluse în ofertele de referință pentru a le permite operatorilor de rețele de comunicații mobile să împiedice roamingul permanent sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming. În special, în cazul în care operatorul rețelei vizitate are motive întemeiate să considere că o proporție semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming se află într-o situație de roaming permanent sau utilizează în mod anormal sau abuziv accesul cu ridicata la serviciile de roaming, operatorul respectiv ar trebui să poată solicita de la furnizorul de servicii de roaming informații, sub formă agregată și cu respectarea deplină a cerințelor naționale și a celor ale Uniunii în materie de protecție a datelor, care să permită determinarea faptului dacă o proporție semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming respectiv se află într-o situație de

⁽¹³⁾ Directiva (UE) 2019/882 a Parlamentului European și a Consiliului din 17 aprilie 2019 privind cerințele de accesibilitate aplicabile produselor și serviciilor (JO L 151, 7.6.2019, p. 70).

roaming permanent sau de utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata pentru servicii de roaming, precum informații privind proporția clienților cu un consum intern nesemnificativ comparat cu consumul în roaming. Mai mult, rezilierea acordurilor de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, cu scopul de a preveni roamingul permanent sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la servicii de roaming, ar trebui să poată avea loc doar dacă măsuri mai puțin stricte nu au reușit să soluționeze problema. O astfel de reziliere ar trebui condiționată de obținerea unei autorizații prealabile din partea autorității naționale de reglementare a operatorului rețelei vizitate, ținându-se seama în cea mai mare măsură posibilă de avizul OAREC, atunci când acesta a fost consultat.

Aceste măsuri mai puțin stricte ar putea consta în stabilirea unor tarife cu ridicata mai mari, care să nu depășească plafoanele maxime ale tarifelor cu ridicata prevăzute în prezentul regulament pentru cantități care depășesc un volum agregat precizat în acord. Astfel de tarife cu ridicata mai mari ar trebui să fie stabilite în prealabil sau din momentul în care operatorul rețelei vizitate a constatat și a informat operatorul rețelei din țara de origine că, pe baza unor criterii obiective, o parte semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming se află într-o situație de roaming permanent sau că are loc o utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming. Aceste măsuri mai puțin stricte ar putea consta, de asemenea, în asumarea unui angajament de către operatorul rețelei din țara de origine de a adopta politici de utilizare echitabilă aplicabile clienților săi sau de a-și revizui aceste politici, în conformitate cu actele de punere în aplicare adoptate în temeiul prezentului regulament, sau în posibilitatea ca operatorul rețelei vizitate să solicite o revizuire a acordului de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata. În scopul transparenței, autoritatea națională de reglementare ar trebui să pună la dispoziția publicului informațiile referitoare la cererile de autorizare a rezilierii acordurilor de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, sub rezerva păstrării secretului comercial.

- (21) Pentru a permite dezvoltarea unei piețe a serviciilor de roaming mai eficiente, mai integrate și mai competitive, atunci când negociază accesul cu ridicata la serviciile de roaming în scopul furnizării de servicii de roaming cu amănuntul, operatorilor ar trebui să li se ofere posibilitatea de negociere a unor sisteme de tarife cu ridicata inovatoare, care să nu fie direct legate de volumele efectiv consumate, cum ar fi plățile forfetare, angajamentele anticipate sau acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata bazate pe capacități, ori sisteme de tarife care să reflecte fluctuațiile cererii pe tot parcursul anului. Sub rezerva limitărilor aplicabile roamingului permanent incluse în prezentul regulament, comunicațiile de tip mașină-la-mașină, și anume serviciile care implică un transfer automatizat de date și informații între dispozitive sau aplicații bazate pe software cu interacțiune umană limitată sau inexistentă, nu sunt excluse din sfera de aplicare a prezentului regulament sau a obligațiilor relevante de acces cu ridicata la serviciile de roaming prevăzute de prezentul regulament și intră, totodată, sub incidența dispozițiilor privind utilizarea rezonabilă a serviciilor de roaming și a posibilității ca operatorii de rețele de comunicații mobile să includă în ofertele lor de referință condiții care să împiedice utilizarea permanentă a serviciilor de roaming reglementate sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming. Cu toate acestea, roamingul permanent face obiectul unor negocieri comerciale și poate fi convenit de doi parteneri de servicii de roaming într-un acord de furnizare de servicii de roaming cu ridicata. Pentru a permite dezvoltarea unor piețe mai eficiente și mai competitive pentru comunicațiile de tip mașină-la-mașină, se preconizează că operatorii de rețele de comunicații mobile vor răspunde și vor accepta într-o măsură din ce în ce mai mare toate cererile rezonabile de acorduri de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata în condiții rezonabile și vor permite în mod explicit roamingul permanent pentru comunicațiile de tip mașină-la-mașină.

Operatorii respectivi ar trebui să fie în măsură să încheie acorduri flexibile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata care să permită furnizarea serviciilor de roaming cu ridicata și să aplice sisteme tarifare care să nu se bazeze pe volumul de date consumate, ci pe sisteme alternative, de exemplu pe numărul de dispozitive conectate pe lună. În acest context, în eventualitatea unui litigiu transfrontalier, părțile implicate ar trebui să recurgă la procedura de soluționare a litigiilor prevăzută la articolul 27 din Directiva (UE) 2018/1972. Părțile participante la negocieri ar trebui să aibă posibilitatea de a conveni să nu aplice tarife cu ridicata maxime pentru serviciile de roaming reglementate pe durata acordurilor de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata. Acest lucru exclude posibilitatea ca oricare dintre părți să solicite ulterior aplicarea tarifelor cu ridicata maxime bazate pe volum consumului real, astfel cum se prevede în prezentul regulament. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor în ceea ce privește furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate. În plus, raportul Comisiei ia notă de evoluția foarte recentă legată de apariția unor noi modalități de tranzacționare a traficului de comunicații de date în roaming cu ridicata, cum ar fi platformele de tranzacționare online, care au potențialul de a facilita procesul de negociere între operatori. Utilizarea unor instrumente similare ar putea contribui la consolidarea concurenței pe piața serviciilor de roaming cu ridicata și ar putea reduce și mai mult tarifele efective cu ridicata percepute.

- (22) Regulamentul (UE) nr. 531/2012 prevede că utilizatorii finali nu trebuie să fie împiedicați de către operatori să acceseze serviciile de comunicații de date în roaming reglementate pe o rețea vizitată oferite de un furnizor alternativ de servicii de roaming. Însă această măsură structurală, introdusă prin obligația de vânzare separată a serviciilor de comunicații de date în roaming, a devenit ineficientă în urma introducerii normelor RLAH. În plus, din cauza lipsei aplicării sale pe piață, această obligație nu mai pare relevantă. Prin urmare, nu ar trebui să se mai aplice dispozițiile care solicită operatorilor să vândă separat serviciile de roaming de date cu amănuntul.

- (23) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei în ceea ce privește stabilirea normelor detaliate privind aplicarea politicilor privind utilizarea rezonabilă și a metodologiei pentru evaluarea sustenabilității furnizării serviciilor de roaming cu amănuntul la prețurile de la nivel național, precum și privind solicitarea care trebuie prezentată de către un furnizor de servicii de roaming în scopul evaluării respective. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁴⁾. Până la adoptarea acestor măsuri de punere în aplicare, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 al Comisiei ⁽¹⁵⁾ ar trebui să se aplice în continuare.
- (24) Ar trebui impuse obligații reglementare atât la nivelul prețului cu amănuntul, cât și la nivelul prețului cu ridicata pentru a proteja interesele clienților serviciilor de roaming, întrucât experiența anterioară a arătat că reducerile prețurilor cu ridicata pentru servicii de roaming pe teritoriul Uniunii pot să nu se reflecte în prețuri cu amănuntul mai scăzute pentru servicii de roaming, din cauza absenței măsurilor de stimulare în acest sens. Pe de altă parte, luarea unor măsuri menite să reducă nivelul prețurilor cu amănuntul fără abordarea problemei nivelului costurilor cu ridicata legate de furnizarea acestor servicii ar risca să perturbe buna funcționare a pieței interne a serviciilor de roaming și nu ar permite un grad mai mare de concurență.
- (25) Eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2015/2120 era necesară pentru realizarea unei piețe unice digitale în întreaga Uniune și pentru a facilita funcționarea acesteia. Cu toate acestea, respectivul regulament nu a fost, în sine, suficient pentru a asigura buna funcționare a pieței de roaming. Prezentul regulament ar trebui să contribuie la asigurarea faptului că modelele de stabilire a prețurilor de pe piețele naționale nu sunt afectate de eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul.
- (26) Prețul național cu amănuntul relevant ar trebui să fie egal cu tariful național unitar cu amănuntul. Cu toate acestea, în situații în care nu există prețuri naționale cu amănuntul specifice care ar putea fi utilizate ca bază pentru un serviciu de roaming cu amănuntul reglementat (de exemplu, în cazul unor planuri tarifare nelimitate pe plan național, a unor pachete sau a unor tarife naționale care nu includ date), prețul național cu amănuntul ar trebui să fie considerat ca fiind același mecanism de tarifare ca în cazul în care clientul ar fi consumat planul tarifar național în statul membru al respectivului client.
- (27) Atunci când sunt în roaming în interiorul Uniunii, clienții serviciilor de roaming ar trebui să poată utiliza serviciile cu amănuntul la care se abonează și să beneficieze de același nivel de calitate a serviciilor ca pe plan național. În acest scop și în conformitate cu obligațiile privind accesul cu ridicata la serviciile de roaming prevăzute de prezentul regulament, furnizorii de servicii de roaming și operatorii rețelelor de comunicații mobile ar trebui să ia măsurile necesare pentru a se asigura că serviciile de roaming cu amănuntul sunt furnizate în aceleași condiții ca și cum serviciile respective ar fi consumate pe plan național. De exemplu, în cazul în care viteza maximă disponibilă a datelor din rețeaua vizitată este egală cu sau mai mare decât viteza maximă disponibilă oferită pe piața internă de furnizorul de servicii de roaming, furnizorul de servicii de roaming nu ar trebui să ofere o viteză mai mică decât viteza maximă disponibilă furnizată la nivel național. În cazul în care viteza maximă disponibilă a datelor din rețeaua vizitată este mai mică decât viteza maximă disponibilă oferită pe piața internă de către furnizorul de servicii de roaming, furnizorul de servicii de roaming nu ar trebui să ofere o viteză mai mică decât viteza maximă disponibilă a rețelei vizitate. În cazul în care în rețeaua vizitată este disponibilă o generație de rețea sau o tehnologie mai nouă, furnizorul de servicii de roaming nu ar trebui să restricționeze serviciul de roaming la o generație de rețea sau la o tehnologie mai veche decât cea oferită la nivel național. În plus, în special în timpul tranziției către următoarea generație de rețea și tehnologii de comunicații mobile, în cazul în care implementarea acestor rețele și tehnologii de către furnizorul de servicii de roaming și operatorul rețelei vizitate nu este comparabilă, furnizorul de servicii de roaming poate oferi serviciul de roaming cu amănuntul reglementat cu tehnologia de comunicații mobile existentă. Nu ar trebui să fie permise măsurile întemeiate pe considerente comerciale care duc la o reducere a calității serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, cum ar fi reducerea lărgimii de bandă pentru a reduce volumele de roaming. Operatorii ar trebui să ia măsuri rezonabile pentru a reduce la minimum orice întârziere nejustificată a transferurilor între rețelele de comunicații mobile, fără a aduce atingere articolului 28 din Directiva (UE) 2018/1972. Administrațiile și operatorii de la nivel național pot încheia acorduri de coordonare a spectrului și pot asigura acoperirea, cel puțin de-a lungul coridoarelor 5G și al căilor de transport terestre.
- (28) Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să poată aplica politici privind utilizarea rezonabilă în legătură cu consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate oferite la prețul cu amănuntul aplicabil în plan național. Politicile privind utilizarea rezonabilă ar trebui să abordeze doar utilizarea anormală sau abuzivă de către clienții serviciilor de roaming a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, cum ar fi utilizarea acestor

⁽¹⁴⁾ Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

⁽¹⁵⁾ Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 al Comisiei din 15 decembrie 2016 de stabilire a unor norme detaliate cu privire la aplicarea politicii utilizării rezonabile, precum și la metodologia de evaluare a sustenabilității eliminării suprataxelor pentru serviciile de roaming cu amănuntul și la cererea care trebuie prezentată de furnizorul de servicii de roaming în scopul evaluării respective (JO L 344, 17.12.2016, p. 46).

servicii de către clienții serviciilor de roaming într-un alt stat membru decât cel al furnizorului lor național în alte scopuri decât pentru călătorii periodice. Măsurile de punere în aplicare care vizează punerea în practică a politicilor privind utilizarea rezonabilă ar trebui să asigure faptul că acest obiectiv nu este eludat de către furnizorii de servicii de roaming pentru a urmări alte scopuri, în detrimentul clienților serviciilor de roaming care călătoresc în mod periodic, indiferent de tipul deplasării. În cazuri de forță majoră cauzate de circumstanțe precum pandemiile, închiderea temporară a frontierelor sau catastrofele naturale care prelungesc în mod involuntar perioada de ședere temporară a clientului serviciilor de roaming într-un alt stat membru, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să prelungească tariful de utilizare rezonabilă aplicabil pentru o perioadă corespunzătoare, la cererea justificată a clientului serviciilor de roaming. Orice politică privind utilizarea rezonabilă permite clienților furnizorului de servicii de roaming să consume volume de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la nivelul de preț național cu amănuntul aplicabil care este compatibil cu planul tarifar al fiecăruia dintre ei. Măsurile de punere în aplicare care vizează punerea în practică a politicilor privind utilizarea rezonabilă ar trebui să țină seama de numeroasele modele diferite de deplasări periodice efectuate de clienții serviciilor de roaming, pentru a se asigura că politicile privind utilizarea rezonabilă nu acționează ca un obstacol în calea unei experiențe RLAH autentice pentru acești clienți.

- (29) Atunci când își revizuieste actele de punere în aplicare, Comisia, după consultarea OAREC, ar trebui să evalueze măsura în care condițiile de piață, modelele privind consumul și călătoriile, evoluția și convergența prețurilor și riscul observabil de denaturare a concurenței ar permite furnizarea durabilă a serviciilor de roaming la prețurile naționale pentru călătoriile periodice și posibilitatea de a limita aplicarea și efectele măsurilor adoptate în temeiul unei politici privind utilizarea rezonabilă la cazuri excepționale.
- (30) În situații specifice și excepționale, dacă un furnizor de servicii de roaming nu este în măsură să își recupereze costurile globale efective și preconizate ale furnizării de servicii de roaming cu amănuntul reglementate din veniturile sale globale efective și preconizate generate de furnizarea unor astfel de servicii, furnizorul de servicii de roaming respectiv ar trebui să poată solicita autorizația de a aplica o suprataxă, în vederea asigurării sustenabilității modelului său de tarifare în plan național. Evaluarea sustenabilității modelului național de tarifare ar trebui să se bazeze pe factori obiectivi relevanți specifici pentru furnizorul de servicii de roaming, inclusiv diferențele obiective dintre furnizorii de servicii de roaming din statul membru în cauză și nivelul prețurilor și veniturilor naționale. Acesta poate fi cazul, de exemplu, pentru modelele forfetare cu amănuntul aplicate pe plan național ale operatorilor cu dezechilibre semnificative de trafic negativ, atunci când prețul unitar național implicit este scăzut, iar veniturile globale ale operatorului sunt, de asemenea, scăzute în comparație cu costurile serviciilor de roaming sau atunci când prețul unitar național implicit este scăzut, iar consumul efectiv sau preconizat de servicii de roaming este ridicat. Pentru a evita ca modelul național de tarifare al furnizorilor de servicii de roaming să devină nesustenabil din cauza acestor probleme de recuperare a costurilor, generând un risc de a avea un impact considerabil asupra evoluției prețurilor de pe piața internă sau așa-numitul „efect al vaselor comunicante”, furnizorii de servicii de roaming ar trebui ca în asemenea circumstanțe, după obținerea autorizației din partea autorității naționale de reglementare, să poată aplica o suprataxă serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, însă numai în măsura necesară pentru a recupera toate costurile relevante aferente furnizării acestor servicii.
- (31) În acest scop, costurile suportate în vederea furnizării de servicii de roaming cu amănuntul reglementate ar trebui să fie determinate prin corelare cu tarifele cu ridicata efective ale serviciilor de roaming aplicate traficului de ieșire în roaming al furnizorului de servicii de roaming în cauză care depășește traficul de intrare în roaming, precum și prin trimitere la un provizion rezonabil pentru costurile indivize și comune. Veniturile provenite din servicii de roaming cu amănuntul reglementate ar trebui să fie determinate prin corelație cu veniturile la nivelul prețurilor naționale care pot fi atribuite consumului de servicii de roaming reglementate, fie pe bază de preț unitar, fie ca proporție dintr-un tarif forfetar care să reflecte proporția efectivă și, respectiv, cea preconizată a consumului de servicii de roaming reglementate de către clienții din Uniune, pe de o parte, și consumul de pe piața națională, pe de altă parte. Ar trebui să se țină seama și de consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate și de consumul național realizat de către clienții furnizorului de servicii de roaming, precum și de nivelul concurenței, prețurilor și veniturilor de pe piața națională, și de orice riscuri observabile că roamingul la prețurile cu amănuntul la nivel național ar afecta în mod semnificativ evoluția acestor prețuri.
- (32) Regulamentul (UE) nr. 531/2012 prevede că, în cazul în care un furnizor de servicii de roaming aplică o suprataxă pentru consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate care depășește limitele impuse de politica privind utilizarea rezonabilă, suma dintre prețul cu amănuntul național și orice suprataxă aplicată pentru apelurile în roaming reglementate efectuate, pentru mesajele SMS trimise în roaming reglementate sau pentru serviciile de comunicații de date în roaming reglementate nu trebuie să depășească 0,19 EUR pe minut, 0,06 EUR pe mesaj SMS și, respectiv, 0,20 EUR pe megabyte utilizat. Având în vedere funcționarea eficace a normelor RLAH începând cu 15 iunie 2017, această dispoziție nu mai este necesară.
- (33) În conformitate cu principiul conform căruia „partea apelantă plătește”, clienții serviciilor de telefonie mobilă nu plătesc pentru apelurile mobile naționale primite, iar costurile legate de terminarea unui apel în rețeaua părții apelate sunt incluse în prețul cu amănuntul al apelantului. Convergența tarifelor de terminare a apelurilor mobile în statele membre ar trebui să permită aplicarea aceluiași principiu pentru apelurile în roaming cu amănuntul

reglementate. În temeiul articolului 75 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972, Comisia a stabilit, prin Regulamentul delegat (UE) 2021/654 al Comisiei ⁽¹⁶⁾, un tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile pentru a reduce sarcina de reglementare în ceea ce privește soluționarea în mod coerent, în întreaga Uniune, a problemelor de concurență legate de terminarea apelurilor de voce la nivelul pieței cu ridicata. Regulamentul delegat (UE) 2021/654 prevede o reducere progresivă pe trei ani: tariful unic maxim la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile urmează să fie de 0,7 eurocenți în 2021, 0,55 eurocenți în 2022, 0,4 eurocenți în 2023 pentru a ajunge la 0,2 eurocenți începând din 2024. În situațiile prevăzute în prezentul regulament în care furnizorilor de servicii de roaming li se permite să aplice o suprataxă pentru servicii de roaming cu amănuntul reglementate, suprataxa aplicată pentru apelurile în roaming reglementate primite nu ar trebui să depășească tariful maxim de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile stabilite de Comisie pentru anul respectiv în Regulamentul delegat (UE) 2021/654. În cazul în care Comisia ajunge ulterior la concluzia că nu mai este necesar să stabilească un tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile, suprataxa aplicată pentru apelurile în roaming reglementate primite nu ar trebui să depășească tariful stabilit prin ultimul act delegat adoptat în temeiul articolului 75 din Directiva (UE) 2018/1972.

- (34) În cazul în care furnizorii de servicii de roaming reglementate la nivelul Uniunii aduc modificări tarifelor lor de roaming cu amănuntul și politicilor aferente de utilizare a serviciilor de roaming pentru a se conforma cerințelor prezentului regulament, astfel de modificări nu ar trebui să atragă după sine pentru clienții serviciilor de telefonie mobilă niciun drept în temeiul legilor naționale de transpunere a Directivei (UE) 2018/1972 de a renunța la contractele lor cu amănuntul.
- (35) Un contract cu amănuntul care conține orice tip de serviciu reglementat de roaming cu amănuntul ar trebui să precizeze, într-un mod clar și ușor de înțeles, caracteristicile aceluși serviciu reglementat de roaming cu amănuntul, inclusiv nivelul preconizat de calitate a serviciului. Deși furnizorii de servicii de roaming nu exercită control asupra rețelelor vizitate, serviciile de roaming furnizate fac obiectul acordului de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata cu operatorul rețelei vizitate. Prin urmare, pentru a abilita clienții serviciilor de roaming să ia decizii informate, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să le precizeze clar clienților în contractul cu amănuntul cum poate diferi în practică calitatea serviciilor de roaming de serviciile consumate pe teritoriul național. De asemenea, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să explice, pe cât posibil, cum pot alți factori relevanți, cum ar fi disponibilitatea anumitor tehnologii, acoperirea sau variațiile rezultate ca urmare a unor factori externi, ca topografia, să afecteze calitatea serviciului, de exemplu, viteza, timpul de așteptare și disponibilitatea serviciilor de roaming sau a altor servicii în roaming. Un astfel de contract cu amănuntul ar trebui, în plus, să specifice informații clare și ușor de înțeles despre procedura de depunere a reclamațiilor pusă la dispoziție atunci când calitatea serviciului nu corespunde contractului cu amănuntul. Furnizorul de servicii de roaming ar trebui să trateze orice reclamație depusă din acest motiv cu promptitudine și eficiență.
- (36) Pentru a se asigura că clienții serviciilor de roaming sunt informați corespunzător despre calitatea serviciilor de roaming de care beneficiază, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să publice informațiile respective pe paginile lor web. În acest scop, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să includă informații despre motivele pentru care serviciile de roaming ar putea fi oferite în condiții mai puțin avantajoase decât cele oferite la nivel național. Respectivile informații ar trebui să conțină în special o explicație clară și ușor de înțeles despre posibilele abateri semnificative de la vitezele de încărcare și descărcare maxime anunțate sau estimate oferite la nivel național și despre cum pot afecta aceste abateri serviciul de roaming la care se abonează clientul. Informațiile ar putea include și o explicație clară și ușor de înțeles despre posibilitatea ca aceste limitări de volum, viteza, generațiile de rețele și tehnologiile disponibile și alți parametri de calitate a serviciilor să aibă, în practică, un impact asupra serviciului de comunicații de date în roaming și, în special, asupra utilizării de conținut, aplicații și servicii în roaming.
- (37) Clienții serviciilor de roaming și operatorii din țara de origine sunt uneori, fără să știe, nevoiți să plătească sume considerabile pentru că nu sunt informați în mod transparent despre numerele utilizate pentru servicii cu valoare adăugată la nivelul Uniunii și despre prețurile cu ridicata percepute pentru servicii cu valoare adăugată, fără ca a se aduce atingere articolului 97 din Directiva (UE) 2018/1972. Comunicațiile către anumite numere care sunt utilizate pentru furnizarea de servicii cu valoare adăugată, de exemplu numerele pentru servicii cu tarif special, numerele cu apelare gratuită sau numerele cu costuri partajate, fac obiectul unor condiții tarifare speciale la nivel național. Prezentul regulament nu ar trebui să se aplice părții din tarif care este percepută pentru furnizarea serviciilor cu valoare adăugată, ci numai tarifelor pentru conectarea la astfel de servicii. Principiul RLAH ar putea crea pentru utilizatorii finali așteptarea ca o comunicare către astfel de numere în roaming să nu genereze costuri mai mari în comparație cu situația de pe piața națională. Însă acest lucru nu se întâmplă întotdeauna în cazul apelurilor

⁽¹⁶⁾ Regulamentul delegat (UE) 2021/654 al Comisiei din 18 decembrie 2020 de completare a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului prin stabilirea unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile și a unui tarif maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele fixe (JO L 137, 22.4.2021, p. 1).

efectuate în roaming. Clienții serviciilor de roaming sunt confrunțați cu costuri mai mari chiar și atunci când apelează numere care sunt gratuite când sunt apelate la nivel național. Acest lucru ar putea eroda încrederea clienților cu privire la utilizarea telefoanelor lor în roaming și ar putea conduce la facturi-șoc, afectând astfel experiența autentică RLAH. La nivelul serviciilor cu amănuntul acest lucru este cauzat în principal de faptul că nu există suficientă transparență cu privire la costurile mai mari care pot fi ocazionate de comunicațiile către numerele pentru servicii cu valoare adăugată. Prin urmare, ar trebui introduse măsuri pentru a atrage atenția asupra riscului unor facturi ridicate și a mări transparența față de condițiile aplicabile comunicațiilor către numerele pentru servicii cu valoare adăugată. În acest scop, clienții serviciilor de roaming ar trebui să fie informați în contractul lor cu amănuntul și notificați și avertizați, în timp util, într-un limbaj accesibil și în mod gratuit, că o comunicare efectuată în roaming către numere pentru servicii cu valoare adăugată poate genera costuri suplimentare. Facilitatea de a dezactiva facturarea de către terți prevăzută în anexa VI la Directiva (UE) 2018/1972, dacă este disponibilă, poate fi aplicată în situații de roaming.

- (38) Funcționarea pieței de roaming cu ridicata ar trebui să le permită operatorilor să își recupereze toate costurile de furnizare de servicii de roaming cu ridicata reglementate, inclusiv costurile indivize și comune. Modelul de cost care a stat la baza procesului de revizuire a ținut seama în cea mai mare măsură posibilă de investițiile făcute de operatori pentru a furniza servicii mobile în roaming, precum costul cu spectrul de frecvențe radio, costul echipamentelor și al investițiilor în infrastructură, precum și de infrastructura implementată de operatori și de tehnologia care se anticipează că va domina piața de consum până la următoarea revizuire. Revizuirea planificată pentru 2025 va avea la bază un nou model de cost, luând în considerare în cea mai mare măsură evoluțiile tehnologice observate în perioada intermediară. Acest lucru ar trebui să mențină stimulentele pentru investiții în rețelele vizitate și să evite orice denaturare a concurenței interne pe piețele vizitate cauzată de recurgerea la arbitrajul de reglementare de către operatorii care utilizează măsuri corective privind accesul cu ridicata pentru servicii de roaming pentru a concura pe piețele naționale vizitate.
- (39) În considerarea obiectivelor prezentului regulament de a asigura continuarea concurenței și protecția utilizatorilor finali, prezentul regulament ar trebui să fixeze plafoane tarifare la serviciile de roaming cu ridicata care să reflecte evoluția costurilor suportate de operatori pentru furnizarea de servicii de roaming cu ridicata. Modelul de cost aplicat pentru procesul de revizuire și menționat în evaluarea de impact efectuată în scopul prezentului regulament demonstrează că costurile operatorilor au scăzut progresiv și continuă să scadă. Având în vedere calendarul preconizat pentru revizuirea planificată a plafoanelor la tarifele cu ridicata pe baza celor două rapoarte pe care Comisia urmează să le prezinte Parlamentului European și Consiliului până la 30 iunie 2025 și 30 iunie 2029, tarifele maxime cu ridicata ar trebui să scadă urmând o traiectorie descendentă treptată, luând în considerare estimările costurilor relevante și evoluțiile preconizate ale pieței în perioada 2022-2027.
- (40) Estimările costurilor furnizării de servicii de roaming cu ridicata, inclusiv ale costurilor indivize și comune, se bazează pe mai multe surse. Una dintre surse a fost un model de cost general pentru serviciile de roaming cu ridicata utilizat în procesul de revizuire, care a estimat costurile suportate de un operator eficient atunci când furnizează servicii de roaming cu ridicata. Pornind de la rezultatul modelului de cost se poate face o analiză a costurilor, pentru fiecare an în fiecare stat membru, aplicând scenariii și ipoteze diferite în anii în care se estimează costurile. Modelul de cost a fost alimentat cu date transmise de operatori și a fost confirmat ulterior de autoritățile naționale de reglementare competente. S-a ținut cont și de variația sezonieră pentru statele membre care au putut demonstra că aceasta a afectat dimensionarea rețelei operatorilor. Operatorii, OAREC și autoritățile naționale de reglementare au fost consultate pe tot parcursul perioadei în care a fost elaborat modelul de cost. Evaluarea costurilor a luat ca reper și tarifele actuale de roaming cu ridicata din Uniune și a luat în considerare adoptarea preconizată a unor tehnologii de rețea actualizate, în conformitate cu indicațiile primite de la OAREC în avizele sale.
- (41) În ceea ce privește normele privind tarifele cu ridicata, obligațiile de reglementare la nivelul Uniunii ar trebui să fie menținute, deoarece orice măsură care permite furnizarea de RLAH în Uniune fără să țină cont de nivelul costurilor cu ridicata aferente furnizării serviciilor de roaming cu ridicata ar putea prezenta riscul unei perturbări a pieței interne a serviciilor de roaming și nu ar încuraja dezvoltarea concurenței. Perceperea unor tarife cu ridicata la un nivel adecvat ar trebui să faciliteze concurența durabilă, inclusiv din partea noilor operatori, a întreprinderilor mici și mijlocii și a întreprinderilor nou înființate.
- (42) Tarifele cu ridicata maxime ar trebui să acționeze ca nivel de salvagardare și să asigure faptul că operatorii pot să-și recupereze costurile, inclusiv costurile indivize și comune. De asemenea, acestea ar trebui să permită furnizarea sustenabilă, la scară largă, a RLAH, lăsându-le, totodată, operatorilor o marjă pentru negocieri comerciale.

- (43) Practica anumitor operatori de rețele de comunicații mobile de a factura furnizarea cu ridicata a apelurilor în roaming pe baza unor durate minime de taxare de până la 60 de secunde, și nu la secundă, astfel cum se procedează în mod normal în cazul altor tarife de interconectare cu ridicata, conduce la o denaturare a concurenței dintre operatorii respectivi și operatorii care aplică metode diferite de facturare, compromițând în același timp aplicarea coerentă a tarifelor cu ridicata maxime prevăzute de prezentul regulament. Mai mult, acest lucru reprezintă un cost suplimentar care, prin creșterea costurilor cu ridicata, are consecințe negative în ceea ce privește tarifarea cu amănuntul a serviciilor de voce în roaming. Prin urmare, ar trebui ca operatorii rețelelor de telefonie mobilă să aibă obligația de a factura la secundă furnizarea cu ridicata a apelurilor în roaming reglementate.
- (44) Pentru a se asigura că clienții serviciilor de roaming au acces neîntrerupt, efectiv și gratuit la serviciile de urgență, rețelele vizitate nu ar trebui să perceapă furnizorilor de servicii de roaming niciun tarif cu ridicata pentru niciun tip de comunicații de urgență.
- (45) Pentru a îmbunătăți transparența prețurilor cu amănuntul pentru serviciile de roaming și pentru a-i ajuta pe clienții serviciilor de roaming să ia decizii cu privire la utilizarea dispozitivelor lor de comunicații mobile în străinătate, furnizorii de servicii de comunicații mobile ar trebui să furnizeze clienților care folosesc serviciile lor de roaming informații gratuite cu privire la tarifele de roaming care le sunt aplicabile atunci când utilizează servicii de roaming într-un stat membru vizitat. Având în vedere că anumite categorii de clienți ar putea fi bine informați despre tarifele de roaming, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ofere posibilitatea de a dezactiva cu ușurință afișarea acestor mesaje automate. În plus, clienților serviciilor de roaming ar trebui să li se trimită un mesaj text cu un link care să le dea acces gratuit la o pagină web creată de furnizorul de servicii de roaming care să le ofere informații detaliate cu privire la tipurile de servicii, și anume apeluri vocale și SMS, care pot genera costuri suplimentare, fără a aduce atingere articolului 97 din Directiva (UE) 2018/1972. Clienții serviciilor de roaming ar trebui să primească informații complete și clare despre orice tarife aplicabile numerelor gratuite apelate în roaming. În plus, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ofere activ clienților lor, cu condiția ca aceștia să se afle pe teritoriul Uniunii, la cerere și gratuit, informații suplimentare privind tarifele serviciilor de comunicații de date pe minut, pe mesaj SMS sau pe megabyte, inclusiv TVA, pentru efectuarea sau primirea de apeluri vocale și, de asemenea, pentru trimiterea și primirea de mesaje SMS, mesaje MMS și orice alte servicii de comunicații de date în statul membru vizitat.
- (46) Un client al serviciilor de roaming se poate conecta la o rețea publică de comunicații mobile care nu este terestră, de exemplu la bordul navelor maritime (servicii MCV), potrivit definiției din Decizia 2010/166/UE a Comisiei ⁽¹⁷⁾, sau la bordul aeronavelor (servicii MCA), potrivit definiției din Decizia 2008/294/CE a Comisiei ⁽¹⁸⁾, furnizate cu ajutorul unor tipuri de rețele radio diferite de rețelele terestre, prin dispozitive specifice montate la bord. Respectivul servicii sunt de multe ori accesibile în apele internaționale sau la bordul aeronavelor. Tarifele de roaming suportate de clienții serviciilor de roaming atunci când se conectează, cu bună știință sau din greșeală, la rețele non-terestre sunt semnificativ mai mari decât tarifele la serviciile de roaming reglementate. Clienții serviciilor de roaming sunt obișnuiți să beneficieze de RLAH și de servicii de roaming la prețurile naționale. Întrucât în cazul conexiunilor la rețele non-terestre nu se aplică o abordare unitară față de măsurile de transparență și de salvagardare, clienții serviciilor în roaming sunt expuși unui risc crescut de a primi facturi-șoc. De aceea, ar trebui să fie introduse măsuri suplimentare de transparență și de salvagardare care să se aplice conexiunilor la rețelele non-terestre, precum cele de pe nave și aeronave.

Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ia măsuri rezonabile pentru a aplica astfel măsuri de transparență și de salvagardare. Aceste măsuri ar putea include măsuri de exploatare a rețelei, limite financiare, un mecanism de dezactivare sau măsuri echivalente. Ar trebui incluse în special măsuri pentru a furniza informații corespunzătoare într-un mod clar și ușor de înțeles, pentru ca clienții serviciilor în roaming să poată preveni activ asemenea cazuri de roaming accidental. Furnizorii de servicii de roaming care oferă un mecanism de dezactivare ar trebui să informeze clienții serviciilor de roaming cu privire la limitările opțiunii de a restabili instantaneu accesul sau de a reactiva serviciul, precum riscul de a nu putea reactiva conexiunea la o rețea non-terestră, dacă nu sunt conectați la rețea. Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să își informeze clienții serviciilor de roaming cu privire la posibilitatea de a renunța manual și instantaneu la opțiunea roaming pe dispozitivul lor mobil, fie prin setări, fie activând modul avion. În măsura în care este posibil, atunci când își planifică și operează rețelele, furnizorii de

⁽¹⁷⁾ Decizia 2010/166/UE a Comisiei din 19 martie 2010 privind condițiile armonizate de utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru exploatarea serviciilor de comunicații mobile la bordul navelor (servicii MCV) în Uniunea Europeană (JO L 72, 20.3.2010, p. 38).

⁽¹⁸⁾ Decizia 2008/294/CE a Comisiei din 7 aprilie 2008 privind condițiile armonizate de utilizare a spectrului de frecvențe radio pentru exploatarea serviciilor de comunicații mobile la bordul aeronavelor (servicii CMA) în Comunitate (JO L 98, 10.4.2008, p. 19).

servicii de roaming ar trebui să urmărească să acorde prioritate conexiunilor la rețelele terestre pentru a reduce la minimum riscul de conectare accidentală la rețele non-terestre. Pentru a asigura un nivel ridicat de protecție a clienților serviciilor de roaming, atunci când se conectează la rețele publice de comunicații mobile non-terestre, furnizorii de servicii de comunicații mobile ar trebui să le ofere clienților serviciilor lor de roaming informații despre orice tarife suplimentare care se aplică, prin intermediul unui mesaj text gratuit, de fiecare dată când li se conectează dispozitivul la o astfel de rețea.

- (47) Prezentul regulament ar trebui să prevadă în legătură cu serviciile de roaming cu amănuntul reglementate cerințe de transparență specifice aliniate cu condițiile specifice de tarifare și de volum aplicabile după eliminarea suprataxelor de roaming cu amănuntul. În special, ar trebui să se introducă o dispoziție prin care clienții serviciilor de roaming să fie anunțați în mod prompt, ușor de înțeles și gratuit despre politica privind utilizarea rezonabilă aplicabilă, atunci când își consumă în întregime volumul de servicii de voce, SMS și comunicații de date în roaming corespunzător unei utilizări rezonabile, avertizându-i cu privire la orice fel de suprataxă și cu privire la consumul cumulativ de servicii de comunicații de date în roaming reglementate.
- (48) Clienții care locuiesc în regiunile de frontieră nu ar trebui să primească facturi exagerat de ridicate din cauza roamingului accidental. Astfel, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să adopte toate măsurile rezonabile posibile pentru a reduce la minimum riscul de roaming accidental și a-i proteja pe clienți, astfel încât să nu li se perceapă tarife de roaming atunci când se află pe teritoriul propriului stat membru. Aceste măsuri ar trebui să includă limite financiare, mecanisme de renunțare la roaming într-o rețea din afara Uniunii, dacă este fezabil din punct de vedere tehnic, sau măsuri echivalente. Aceste măsuri ar trebui să includă în special măsuri corespunzătoare pentru furnizarea de informații într-un mod clar și ușor de înțeles, pentru ca clienții serviciilor de roaming să poată preveni activ asemenea cazuri de roaming accidental. Autoritățile naționale de reglementare și alte autorități responsabile de ocrotirea și promovarea intereselor cetățenilor care în mod normal își au sediul pe teritoriul lor ar trebui să fie conștiente de situațiile în care se află clienții care se confruntă cu probleme de achitare a unor tarife de roaming cât timp se află încă în statul lor membru și ar trebui să adopte măsuri adecvate de atenuare a problemelor respective.
- (49) Mai mult, ar trebui să se prevadă măsuri pentru a asigura transparența tarifelor cu amănuntul în cazul tuturor serviciilor de comunicații de date în roaming, inclusiv pentru conectarea la rețele de comunicații mobile publice non-terestre, în special pentru a elimina problema „facturilor-șoc”, care constituie un obstacol pentru buna funcționare a pieței interne, și pentru a pune la dispoziția clienților serviciilor de roaming instrumentele de care au nevoie pentru a-și monitoriza și controla cheltuielile aferente serviciilor de comunicații de date în roaming. În același timp, nu ar trebui să existe obstacole în calea apariției unor aplicații sau tehnologii care să poată substitui serviciile de roaming sau să reprezinte o alternativă la acestea, inclusiv serviciile wi-fi, fără a se limita însă doar la acestea.
- (50) În plus, pentru a evita „facturile-șoc”, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să definească una sau mai multe limite financiare sau de volum de trafic maxime pentru sumele care ar trebui plătite pentru toate serviciile de comunicații de date în roaming, exprimate în moneda de facturare a clientului, pe care să le ofere gratuit tuturor clienților serviciilor de roaming, trimițându-le o notificare, prin intermediul unui canal de comunicare care permite ulterior o nouă accesare, atunci când se apropie de limita respectivă. În momentul atingerii acestei limite maxime, clientul nu ar trebui să mai primească serviciile respective sau să mai fie taxat pentru acestea, cu excepția cazului în care clientul solicită în mod expres furnizarea în continuare a serviciilor respective în conformitate cu termenii și condițiile menționate în notificare. În acest caz, clientul ar trebui să primească gratuit o confirmare, prin intermediul unui canal de comunicare care permite ulterior o nouă accesare. Clienților serviciilor de roaming ar trebui să li se dea posibilitatea de a renunța la oricare dintre aceste limite financiare sau de volum de trafic maxime într-o perioadă de timp rezonabilă sau de a alege să nu li se aplice o asemenea limită. Dacă nu declară altfel, clienții ar trebui să fie trecuți automat pe un sistem de limitare implicit.
- (51) Aceste măsuri de asigurare a transparenței ar trebui privite ca niște garanții minime pentru clienții serviciilor de roaming și nu ar trebui să îi oprească pe furnizorii de servicii de roaming să le ofere clienților alte facilități care să îi ajute să anticipeze și să controleze cheltuielile aferente serviciilor de comunicații de date în roaming.
- (52) Clienții care au optat pentru un serviciu preplătit pot la rândul lor să întâmpine problema „facturilor-șoc” pentru utilizarea serviciilor de comunicații de date în roaming. Din acest motiv, limita de suspendare pentru traficul de date ar trebui să se aplice și clienților respectivi.
- (53) Consumatorii nu fac întotdeauna distincția între accesul la servicii de comunicații electronice în roaming, adică atunci când accesează astfel de servicii în statele membre pe care le vizitează, și comunicațiile intra-UE, și anume atunci când se află în statul lor membru de origine și fac apeluri sau trimit mesaje SMS către un alt stat membru. Chiar dacă roamingul și comunicațiile intra-UE constituie două piețe distincte și separate, se pot trasa anumite

paralele între acestea din perspectiva consumatorului. De la 15 mai 2019, prețul cu amănuntul, fără TVA, facturabil consumatorilor pentru comunicațiile intra-UE reglementate a fost plafonat la 0,19 EUR pe minut pentru apeluri și 0,06 EUR per SMS. Odată cu prelungirea măsurilor RLAH introduse prin prezentul regulament, care preîntâmpină riscul de a descuraja comunicarea transfrontalieră și creează condiții pentru constituirea unei piețe interne, ar trebui să se ia în considerare să se analizeze cum se poate dezvolta piața comunicațiilor intra-UE. În acest scop, măsurile existente ar trebui evaluate din perspectiva aplicării Directivei (UE) 2018/1972 și, în special, a normelor privind serviciile de comunicații interpersonale, precum și a introducerii unor tarife maxime unice la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce, care reprezintă o componentă a structurii costurilor comunicațiilor intra-UE. Comisia, cu sprijinul OAREC, ar trebui să evalueze efectele măsurilor existente introduse prin Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁹⁾ și să stabilească dacă și în ce măsură există în continuare nevoia de a reduce plafoanele pentru a proteja consumatorii. Această evaluare ar trebui să aibă loc cu cel puțin un an înainte de expirarea măsurilor respective la 14 mai 2024.

- (54) Există discrepanțe semnificative între tarifele de roaming reglementate aplicabile în interiorul Uniunii și tarifele de roaming suportate de consumatori când călătoresc în afara Uniunii, care sunt cu mult mai ridicate în comparație cu prețurile din interiorul Uniunii, unde se aplică doar excepțional suprataxe de roaming în urma eliminării taxelor de roaming cu amănuntul. Din cauza lipsei unei abordări coerente în ceea ce privește măsurile de transparență și de salvagardare referitoare la roamingul din afara Uniunii, consumatorii nu au încredere în drepturile lor și acest lucru îi împiedică deseori să folosească serviciile de comunicații în rețelele mobile atunci când sunt în străinătate. Informațiile transparente oferite clienților ar putea nu numai să îi ajute să decidă asupra modului de folosire a dispozitivelor de comunicații mobile în timpul călătoriilor lor în străinătate (atât în interiorul, cât și în afara Uniunii), dar le-ar putea facilita totodată alegerea furnizorului de servicii de roaming. Prin urmare, este necesar ca această problemă a lipsei de transparență și a protecției consumatorului să fie tratată și prin aplicarea anumitor măsuri de transparență și de salvagardare în raport cu serviciile de roaming furnizate în afara Uniunii. Aceste măsuri ar trebui să faciliteze concurența și să amelioreze funcționarea pieței interne.
- (55) Cetățenii Uniunii plătesc taxe de roaming ridicate când utilizează servicii de roaming cu amănuntul în țări terțe. Prin urmare, ar trebui încurajate inițiativele care urmăresc să reducă tarifele de roaming la serviciile de roaming între Uniune și țările terțe pe bază de reciprocitate. În special, utilizatorii finali din regiunile frontaliere externe ale Uniunii ar avea foarte mult de câștigat dacă s-ar reduce tarifele de roaming cu țările terțe învecinate.
- (56) Dacă operatorul rețelei vizitate din țara terță vizitată nu permite furnizorului de servicii de roaming să monitorizeze în timp real utilizarea rețelei sale de către clienți, furnizorul de servicii de roaming nu ar trebui să fie obligat să ofere limite financiare sau limite de volum maxime pentru a-și proteja clienții.
- (57) Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să îi informeze pe clienții serviciilor de roaming cu privire la posibilitatea de a accesa gratuit serviciile de urgență prin apelarea numărului european unic de urgență „112” și ar trebui totodată să îi informeze pe clienții serviciilor de roaming despre mijloace alternative de acces prin intermediul comunicațiilor de urgență care sunt fezabile din punct de vedere tehnic pentru a fi utilizate de către clienții serviciilor de roaming, în special de către clienții cu dizabilități ai serviciilor de roaming. Mijloacele alternative de acces prin intermediul comunicațiilor de urgență le permit clienților serviciilor de roaming, în special clienților cu dizabilități ai serviciilor de roaming, să acceseze serviciile de urgență prin alte mijloace decât apelurile. De exemplu, mijloacele alternative de acces pot fi asigurate prin aplicații de urgență, mesagerie, servicii de retransmisie sau prin text în timp real sau servicii de conversație totală, implementate în concordanță cu articolul 4 din Directiva (UE) 2019/882. Informațiile privind mijloacele de acces ar trebui furnizate printr-un mesaj SMS care informează clientul serviciilor de roaming despre posibilitatea de a accesa gratuit serviciile de urgență apelând numărul european unic pentru apeluri de urgență „112” și care oferă un link către o pagină web dedicată, care poate fi accesată gratuit și care respectă Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului⁽²⁰⁾, descriind, într-un mod ușor de înțeles, mijloacele alternative de acces la serviciile de urgență în statul membru vizitat și indicând doar acele mijloace de acces pe care clienții serviciilor de roaming au posibilitatea tehnică de a le utiliza. Pagina web dedicată ar trebui să conțină informații în limba în care furnizorul de servicii de roaming comunică cu clientul serviciilor de roaming.

⁽¹⁹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1971 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC) și a Agenției de Sprijin pentru OAREC (Oficiul OAREC) și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/2120 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1211/2009 (JO L 321, 17.12.2018, p. 1).

⁽²⁰⁾ Directiva (UE) 2016/2102 a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2016 privind accesibilitatea site-urilor web și a aplicațiilor mobile ale organismelor din sectorul public (JO L 327, 2.12.2016, p. 1).

- (58) Articolul 110 din Directiva (UE) 2018/1972 impune statelor membre să se asigure că sistemele lor de avertizare publică transmit avertismente publice utilizatorilor finali în cauză, și anume utilizatorilor finali care se află în zone geografice care ar putea fi afectate de urgențe majore și catastrofe, iminente sau în curs de formare în perioada de avertizare, inclusiv utilizatorilor finali de servicii de roaming. Tehnologiile disponibile în prezent permit autorităților naționale să trimită avertizări publice clienților serviciilor de roaming în cauză, fără să fie necesară o intervenție prealabilă a clientului serviciilor de roaming, precum descărcarea unei aplicații. Cu toate acestea, în unele state membre s-au introdus, uneori în plus față de tehnologiile menționate anterior, aplicații mobile publice de avertizare cu ajutorul cărora li se pot transmite informații substanțiale utilizatorilor finali. În statele membre în care se oferă linkul către o astfel de aplicație mobilă națională publică de avertizare în baza de date cu mijloacele de acces la serviciile de urgență care sunt autorizate în fiecare stat membru, creată în temeiul prezentului regulament, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să informeze clienții serviciilor de roaming despre linkul către aplicația respectivă. Informațiile ar trebui furnizate în limba în care furnizorul de servicii de roaming comunică cu clientul serviciilor de roaming. În ceea ce privește preambulul la Directiva (UE) 2018/1972, Comisia va evalua posibilitățile prin care clienții serviciilor de roaming în cauză pot primi avertismente publice emise de autoritățile naționale competente, inclusiv printr-o aplicație mobilă atunci când călătoresc în interiorul Uniunii, printr-un sistem de avertizare publică la nivelul Uniunii care să completeze sistemele naționale de avertizare publică.
- (59) Seriile de numere, inclusiv cele utilizate pentru serviciile cu valoare adăugată, sunt stabilite în planurile naționale de numerotație și nu sunt armonizate la nivelul Uniunii. Prin urmare, este posibil ca operatorii să nu fie în măsură să recunoască în prealabil seriile de numere utilizate pentru serviciile cu valoare adăugată în toate țările. Seriile de numere utilizate pentru serviciile cu valoare adăugată sunt supuse unor condiții de tarify speciale la nivel național și, în multe cazuri, tarifele de terminare a apelurilor care li se aplică nu sunt reglementate. Deși acest lucru este înțeles de către furnizorii de servicii de roaming, nivelul tarifelor cu ridicata pe care aceștia le vor suporta poate fi totuși neașteptat de mare. Într-un scenariu de roaming, operatorii nu sunt în măsură să soluționeze această problemă deoarece nu au suficiente informații cu privire la seriile de numere utilizate pentru serviciile cu valoare adăugată în întreaga Uniune. Pentru a soluționa această problemă, OAREC ar trebui să creeze și să întrețină o bază de date unică și securizată la nivelul Uniunii pentru seriile de numere alocate serviciilor cu valoare adăugată. O astfel de bază de date are rolul de a mări transparența, permițându-le autorităților naționale de reglementare și, dacă este cazul, altor autorități competente, dar și operatorilor să aibă acces direct la informații cu privire la seriile de numere care pot genera costuri mai mari (tarife de terminare a apelurilor) în toate statele membre. Această reprezentare o etapă intermediară necesară pentru a spori transparența la nivelul serviciilor cu amănuntul, deoarece ar putea fi utilizată pentru a-i informa pe clienții serviciilor de roaming cu privire la tipurile de servicii care pot face obiectul unor tarify mai mari în roaming. Pentru a le oferi consumatorilor o mai mare protecție și transparență, ar trebui să existe posibilitatea ca baza de date să conțină informații suplimentare, de exemplu cu privire la tarifele asociate seriilor de numere pentru serviciile cu valoare adăugată, cum ar fi tarifele pe minut sau pe prestație. Astfel de informații tarifare ar putea fi puse la dispoziție pe pagina web dedicată, cu informații despre serviciile cu valoare adăugată. OAREC ar trebui să stabilească procedurile prin care autoritățile competente ar trebui să furnizeze și să actualizeze informațiile solicitate în temeiul prezentului regulament.
- (60) OAREC ar trebui să creeze și să întrețină o bază de date unică la nivelul Uniunii cu mijloacele de acces la comunicațiile de urgență care sunt autorizate și pe care clienții serviciilor de roaming au posibilitatea tehnică de a le utiliza în fiecare stat membru. Baza de date este menită să ajute operatorii naționali, autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente să fie la curent cu toate aceste mijloace de acces la serviciile de urgență disponibile în Uniune. Statele membre ar trebui să poată actualiza baza de date, adăugând linkul către aplicația mobilă națională de avertizare publică, dacă este cazul. OAREC ar trebui să stabilească procedurile prin care autoritățile competente trebuie să furnizeze și să actualizeze informațiile solicitate în temeiul prezentului regulament.
- (61) Atunci când statele membre atribuie autorităților competente, altele decât autoritățile naționale de reglementare, unele dintre sarcinile de protecție a utilizatorilor finali, de exemplu cu privire la obligații de informare privind contractele cu amănuntul, transparența sau condițiile de reziliere a contractului, în competența autorităților competente respective intră în privința sarcinilor respective toate părțile contractului cu amănuntul, inclusiv drepturile și obligațiile aferente serviciilor de roaming. Fără a aduce atingere atribuirii sarcinilor în temeiul Directivei (UE) 2018/1972, autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente responsabile cu îndeplinirea sarcinilor prevăzute în temeiul directivei respective, ar trebui să dispună de competențele necesare pentru monitorizarea, supravegherea și punerea în aplicare a obligațiilor prevăzute în prezentul regulament pe teritoriul lor. Acestea ar trebui, de asemenea, să monitorizeze evoluția tarifelor serviciilor de comunicații de date, SMS și voce aplicabile clienților serviciilor de roaming care se deplasează în interiorul Uniunii, inclusiv, dacă este cazul, costurile specifice ale apelurilor în roaming efectuate și primite în regiunile ultraperiferice ale Uniunii și necesitatea de a asigura recuperarea corespunzătoare a acestor costuri pe piața cu ridicata și de a asigura faptul că nu sunt utilizate tehnici de gestionare a traficului pentru a limita opțiunile în detrimentul clienților. Acestea ar trebui să asigure punerea la dispoziția părților interesate de informații actualizate privind punerea în aplicare a prezentului regulament și să publice rezultatele unei astfel de monitorizări. Informațiile ar trebui furnizate separat pentru întreprinderi, pentru clienții care au ales un serviciu de telefonie mobilă preplătit și pentru cei care au ales un serviciu de telefonie mobilă postplătit.

- (62) Roamingul național în regiunile ultraperiferice ale Uniunii unde licențele de telefonie mobilă sunt diferite de cele emise pe restul teritoriului național ar putea să beneficieze de reduceri de tarife echivalente celor practicate pe piața internă a serviciilor de roaming. Punerea în aplicare a prezentului regulament nu ar trebui să conducă la un tratament mai puțin favorabil, din punct de vedere al tarifării, pentru clienții care utilizează servicii de roaming național decât pentru clienții care utilizează servicii de roaming pe teritoriul Uniunii. În acest sens, autoritățile naționale pot adopta măsuri suplimentare în conformitate cu dreptul Uniunii.
- (63) Pentru a monitoriza și a supraveghea aplicarea prezentului regulament și evoluțiile de pe piețele de roaming cu ridicata, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să aibă dreptul de a solicita informații cu privire la acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata care nu prevăd aplicarea tarifelor maxime cu ridicata pentru serviciile de roaming, asigurând, în același timp, păstrarea secretului comercial. Respectivile autorități ar trebui, de asemenea, să fie autorizate să solicite informații cu privire la adoptarea și aplicarea condițiilor prevăzute în acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata care urmăresc să împiedice roamingul permanent, precum și orice utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la servicii de roaming în alte scopuri decât furnizarea de servicii de roaming reglementate clienților furnizorilor de servicii de roaming care călătoresc în Uniune.
- (64) În cazul în care furnizorii de servicii de comunicații mobile din cadrul Uniunii consideră că avantajele interoperabilității și ale conectivității „end-to-end” pentru clienții lor sunt periclitate de rezilierea sau de amenințarea cu rezilierea contractelor lor de roaming cu operatorii rețelelor de comunicații mobile din alt stat membru, sau în cazul în care nu sunt în măsură să ofere clienților lor servicii în alt stat membru ca urmare a lipsei acordului cu cel puțin un furnizor de rețea cu ridicata, autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități competente în situațiile menționate la articolul 61 alineatul (2) literele (b) și (c) din Directiva (UE) 2018/1972 ar trebui să utilizeze, dacă este cazul, competențele prevăzute la articolul 61 din respectiva Directivă pentru a asigura accesul corespunzător și interconectarea, luând în considerare de obiectivele prevăzute la articolul 3 din directiva respectivă, în special dezvoltarea pieței interne prin favorizarea furnizării, a disponibilității și a interoperabilității serviciilor paneuropene și a conectivității „end-to-end”.
- (65) Reglementarea tarifelor specifice aplicabile serviciilor de roaming cu ridicata presupune aplicarea unui plafon maxim global al Uniunii unui produs compozit care poate include și alte componente de acces cu ridicata pentru servicii de roaming și de interconectare, inclusiv, în special, cele care sunt supuse unei reglementări naționale sau, eventual, transfrontaliere. În această privință, se preconizează o reducere, în Uniune, a divergențelor cu privire la reglementarea acestor componente, în special prin adoptarea unor măsuri suplimentare în conformitate cu Directiva (UE) 2018/1972, menite să asigure o mai mare coerență a abordărilor în materie de reglementare. Între timp, orice litigiu între operatorii rețelelor vizitate și alți operatori având ca obiect tarifele aplicate componentelor reglementate care sunt necesare pentru furnizarea serviciilor de roaming cu ridicata ar trebui să fie abordat, ținându-se seama de avizul OAREC atunci când acesta a fost consultat, în conformitate cu obligațiile de reglementare specifice aplicabile serviciilor de roaming, precum și cu Directiva (UE) 2018/1972.
- (66) Este necesar să se monitorizeze și să se reexamineze în mod regulat funcționarea piețelor serviciilor de roaming cu ridicata și interacțiunea acestora cu piața serviciilor de roaming cu amănuntul, luând în considerare evoluțiile în materie de concurență și de tehnologie și fluxurile de trafic. Comisia ar trebui să prezinte două rapoarte Parlamentului European și Consiliului, urmate, după caz, de o propunere legislativă. Comisia ar trebui să evalueze în aceste rapoarte în special dacă RLAH are un impact asupra evoluției planurilor tarifare disponibile pe piețele cu amănuntul. Ar trebui să se includă, pe de o parte, o evaluare a apariției unor eventuale planuri tarifare ce includ doar serviciile naționale și exclud serviciile de roaming cu amănuntul în totalitate, subminându-se astfel obiectivul însuși al RLAH, și, pe de altă parte, o evaluare a eventualelor reduceri a disponibilității planurilor tarifare forfetare, lucru care ar putea, de asemenea, reprezenta o pierdere pentru consumatori și ar submina obiectivele pieței unice digitale.

Rapoartele Comisiei ar trebui să analizeze, în special, măsura în care autoritățile naționale de reglementare au autorizat suprataxe excepționale de roaming cu amănuntul, capacitatea operatorilor rețelei din țara de origine de a-și menține modelele tarifare naționale și capacitatea operatorilor rețelei vizitate de a-și recupera costurile suportate în mod eficient de furnizare a serviciilor de roaming cu ridicata reglementate. În plus, rapoartele Comisiei ar trebui să evalueze: modul în care este asigurat, la nivelul pieței cu ridicata, accesul la diferitele tehnologii și generații de rețea; informații privind prețurile cu ridicata pentru serviciile de date; nivelul de utilizare a platformelor de tranzacționare și a instrumentelor similare pentru traficul tranzacționat la nivelul pieței cu ridicata; evoluția serviciilor de roaming de tip mașină-la-mașină; problemele persistente la nivelul serviciilor cu amănuntul în ceea ce privește serviciile cu valoare adăugată; aplicarea măsurilor privind comunicațiile de urgență; măsurile în materie de

transparență în ceea ce privește roamingul în țări terțe și în rețelele publice de comunicații mobile non-terestre, cu scopul de a preveni roamingul accidental; eficacitatea obligațiilor privind calitatea serviciilor prevăzute în prezentul regulament și măsura în care clienții sunt informați în mod corespunzător în contractele lor cu amănuntul cu privire la aceste obligații și pot beneficia de o experiență RLAH autentică. În plus, rapoartele Comisiei ar trebui să evalueze ce impact au introducerea și punerea în aplicare a noilor tehnologii de rețea, precum și pandemiile și catastrofele naturale asupra pieței serviciilor de roaming. Pentru a permite această raportare care vizează evaluarea modalității în care piețele de roaming se adaptează la normele RLAH, ar trebui colectate date suficiente cu privire la funcționarea acestor piețe după punerea în aplicare a acestor norme.

- (67) Pentru a evalua evoluția concurenței pe piețele de roaming din Uniune și a prezenta periodic rapoarte cu privire la variațiile tarifelor efective de roaming cu ridicata pentru traficul dezechilibrat dintre furnizorii de servicii de roaming, OAREC ar trebui să continue să colecteze date de la autoritățile naționale de reglementare. După caz, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să se poată coordona cu alte autorități competente. Astfel de date ar trebui să includă tarifele efective aplicate pentru traficul echilibrat și cel dezechilibrat, împreună cu volumele reale de trafic pentru serviciile de roaming relevante. Colectarea de date care să permită monitorizarea și evaluarea impactului schimbărilor intervenite în comportamentul de călătorie și în modelele de consum, cum ar fi schimbările cauzate de pandemie, este esențială pentru analiza cerută în rapoartele prevăzute de prezentul regulament. OAREC ar trebui, de asemenea, să colecteze date privind cazurile în care părțile la un acord de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata au decis să nu aplice tarifele maxime pentru serviciile de roaming cu ridicata sau au pus în aplicare, la nivelul pieței cu ridicata, măsuri care vizează prevenirea problemei roamingului permanent ori a utilizării anormale sau abuzive a accesului cu ridicata la servicii de roaming în alte scopuri decât furnizarea de servicii de roaming reglementate clienților furnizorilor de servicii de roaming care călătoresc periodic în Uniune. Pe baza datelor colectate la un nivel suficient de detaliat, OAREC ar trebui să raporteze periodic cu privire la relația dintre prețurile cu amănuntul, tarifele cu ridicata și costurile cu ridicata pentru serviciile de roaming. Până la 30 iunie 2027, Comisia ar trebui să prezinte Parlamentului European și Consiliului un raport, bazat pe rapoartele regulate ale OAREC, urmat, după caz, de o propunere legislativă. OAREC ar trebui, de asemenea, să colecteze datele necesare pentru monitorizarea elementelor care urmează să fie evaluate de Comisie în rapoartele prevăzute în prezentul regulament.
- (68) Pe termen mediu, facilitarea roamingului de tip mașină-la-mașină și roamingul pentru internetul obiectelor (IoT) ar trebui recunoscută ca un factor important în digitalizarea industriei Uniunii și ar trebui să se bazeze pe politicile conexe ale Uniunii în sectoare precum sănătatea, energia, mediul și transporturile. Comisia ar trebui să evalueze periodic rolul roamingului pe piața conectivității de tip mașină-la-mașină și pe piața IoT. Dacă este cazul, Comisia ar trebui totodată să ofere recomandări, după consultarea OAREC. OAREC ar mai trebui să colecteze datele necesare pentru a permite monitorizarea elementelor care urmează să fie evaluate în rapoartele Comisiei privind dezvoltarea roamingului de tip mașină-la-mașină și a dispozitivelor IoT prevăzute în prezentul regulament, luând în considerare soluțiile de conectivitate celulară bazate pe spectru fără licență.
- (69) Comisia, OAREC, autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente vizate ar trebui să asigure păstrarea secretului comercial atunci când efectuează schimburi de informații în scopul reevaluării, monitorizării și supravegherii aplicării prezentului regulament. Prin urmare, respectarea cerințelor în materie de păstrare a secretului comercial nu ar trebui să împiedice autoritățile naționale de reglementare să poată efectua în timp util schimburi de informații confidențiale în acest scop.
- (70) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume stabilirea unei abordări comune pentru a asigura faptul că utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile nu plătesc, atunci când călătoresc în Uniune, prețuri excesive pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii în raport cu prețurile competitive practicate la nivel național și creșterea transparenței și a protecției consumatorului, precum și asigurarea sustenabilității furnizării serviciilor de roaming cu amănuntul la prețurile de pe piața națională și o experiență RLAH autentică din punctul de vedere al calității serviciului și al accesului la servicii de urgență în roaming, nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, însă pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.

- (71) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în special de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (72) Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor a fost consultată în conformitate cu articolul 42 din Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²¹⁾, și a emis un aviz la 20 aprilie 2021,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezentul regulament prevede o abordare comună, pentru a garanta că utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile care călătoresc în interiorul Uniunii nu plătesc prețuri excesiv de mari pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii, comparativ cu prețurile naționale competitive, atunci când efectuează și când primesc apeluri, când trimit și primesc mesaje SMS și când utilizează servicii de comunicații de date cu comutare de pachete.

Prezentul regulament contribuie astfel la funcționarea armonioasă a pieței interne, totodată asigurându-se un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, de protecție a datelor, confidențialitate și încredere, încurajând concurența, independența și transparența de pe piață și oferind atât măsuri de stimulare a inovării, cât și posibilitatea consumatorilor de a alege și integrarea persoanelor cu dizabilități, respectând totodată pe deplin Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Prezentul regulament stabilește condițiile pentru accesul cu ridicata la rețelele publice de comunicații mobile în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate. Acesta se aplică atât în cazul tarifelor cu ridicata percepute de către operatorii de rețele, cât și pentru tarifele cu amănuntul percepute de către furnizorii de servicii de roaming.

(2) Prezentul regulament stabilește, de asemenea, norme care urmăresc creșterea transparenței și o mai bună furnizare a informațiilor cu privire la tarife către utilizatorii serviciilor de roaming, inclusiv către utilizatorii serviciilor de roaming nereglementate din țările terțe. Acesta crește totodată transparența pentru utilizatorii de servicii de roaming nereglementate atunci când se conectează la o rețea publică de comunicații mobile non-terestră, cum ar fi la bordul navelor sau al aeronavelor, după caz.

(3) Tarifele maxime prevăzute în prezentul regulament sunt exprimate în euro.

(4) În cazul în care tarifele maxime prevăzute la articolele 8-11 sunt exprimate în alte monede decât moneda euro, valorile sunt determinate în monedele respective prin aplicarea mediei cursurilor de schimb de referință publicate la data de 15 ianuarie, 15 februarie și 15 martie a anului calendaristic relevant de către Banca Centrală Europeană în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. În ceea ce privește tarifele maxime, plafoanele acestora exprimate în alte monede decât moneda euro se revizuiesc anual începând cu 2023. Plafoanele revizuite anual în acele monede se aplică de la 15 mai.

(5) Prezentul regulament nu aduce atingere atribuirii de sarcini autorităților naționale de reglementare și altor autorități competente în temeiul Directivei (UE) 2018/1972, inclusiv responsabilitățile pentru punerea în aplicare a părții III titlul III din directiva respectivă.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile stabilite la articolul 2 din Directiva (UE) 2018/1972.

⁽²¹⁾ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39).

- (2) Pe lângă definițiile la care se face referire la alineatul (1), se aplică următoarele definiții:
- (a) „furnizor de servicii de roaming” înseamnă o întreprindere care furnizează cu amănuntul unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming reglementate;
 - (b) „furnizor național” înseamnă o întreprindere care furnizează unui client al serviciilor de roaming servicii de comunicații mobile naționale;
 - (c) „rețea din țara de origine” înseamnă o rețea publică de comunicații, situată într-un stat membru și utilizată de către furnizorul de servicii de roaming pentru a furniza cu amănuntul unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming reglementate;
 - (d) „rețea vizitată” înseamnă o rețea publică terestră de comunicații mobile situată în alt stat membru decât cel în care se află furnizorul național al clientului serviciilor de roaming, care permite clientului serviciilor de roaming să efectueze sau să primească apeluri, să trimită sau să primească mesaje SMS sau să utilizeze comunicațiile de date cu comutare de pachete, pe baza unor acorduri cu operatorul rețelei din țara de origine;
 - (e) „roaming la nivelul Uniunii” înseamnă utilizarea unui dispozitiv mobil de către clientul serviciilor de roaming în scopul efectuării sau primirii de apeluri în interiorul Uniunii, trimiterii sau primirii de mesaje SMS în interiorul Uniunii sau utilizării de comunicații de date cu comutare de pachete, atunci când acesta se află în alt stat membru decât cel în care este situată rețeaua furnizorului național, în baza unor acorduri stabilite între operatorul rețelei din țara de origine și operatorul rețelei vizitate;
 - (f) „client al serviciilor de roaming” înseamnă clientul unui furnizor de servicii de roaming reglementate, prin intermediul unei rețele publice terestre de comunicații mobile situate pe teritoriul Uniunii, al cărui contract cu amănuntul sau acord cu furnizorul respectiv de servicii de roaming permite utilizarea serviciilor de roaming la nivelul Uniunii;
 - (g) „apel în roaming reglementat” înseamnă un apel vocal de telefonie mobilă efectuat de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii și terminat într-o rețea vizitată;
 - (h) „mesaj SMS” înseamnă un mesaj text transmis prin serviciul de mesaje scurte, compus în principal din caractere alfabetică sau numerice ori din ambele, care poate fi trimis între numere de telefon mobil și/sau fix alocate în conformitate cu planurile naționale de numerotație;
 - (i) „mesaj SMS în roaming reglementat” înseamnă un mesaj SMS trimis de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii și terminat într-o rețea vizitată;
 - (j) „serviciu de comunicații de date în roaming reglementat” înseamnă un serviciu de roaming care permite unui client al serviciilor de roaming utilizarea de comunicații de date cu comutare de pachete prin intermediul dispozitivului său mobil în timpul conectării la o rețea vizitată, excluzând transmiterea sau primirea apelurilor sau mesajelor SMS în roaming reglementate, dar incluzând transmiterea și primirea de mesaje MMS;
 - (k) „acces cu ridicata la serviciile de roaming” înseamnă accesul direct cu ridicata la serviciile de roaming sau accesul cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming;
 - (l) „acces direct cu ridicata la serviciile de roaming” înseamnă punerea la dispoziție de infrastructuri sau servicii ori atât a infrastructurilor, cât și a serviciilor de către un operator de rețea de comunicații mobile unei alte întreprinderi, în condiții stabilite, în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate de către întreprinderea respectivă către clienții ai serviciilor de roaming;
 - (m) „acces cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming” înseamnă furnizarea cu ridicata a serviciilor de roaming de către un operator de rețea de comunicații mobile diferit de operatorul rețelei vizitate către o altă întreprindere în scopul furnizării de către aceasta din urmă a serviciilor de roaming reglementate către clienții ai serviciilor de roaming;
 - (n) „tarif național cu amănuntul” înseamnă tariful național unitar cu amănuntul aplicat de furnizorul de servicii de roaming apelurilor efectuate și SMS-urilor trimise, inițiate și terminate în rețele de comunicații publice diferite în interiorul aceluiași stat membru, precum și datelor consumate de client.

În ceea ce privește primul paragraf litera (n), în cazul în care nu există un anumit tarif național unitar cu amănuntul, tariful național cu amănuntul se consideră a fi același mecanism de tarifare ca acela aplicat clientului pentru apelurile efectuate și SMS-urile trimise, inițiate și terminate în rețele de comunicații publice diferite în interiorul aceleiași stat membru, precum și datelor consumate de client în statul său membru.

Articolul 3

Acces cu ridicata la serviciile de roaming

(1) Operatorii de rețele de comunicații mobile acceptă toate cererile rezonabile de acordare a accesului cu ridicata la serviciile de roaming, într-un asemenea mod care să îi permită în special furnizorului de servicii de roaming să reproducă serviciile mobile cu amănuntul oferite pe piața națională, atunci când ele sunt disponibile și când acest lucru este fezabil din punct de vedere tehnic în rețeaua vizitată.

(2) Operatorii de rețele de telefonie mobilă pot refuza cererile de acordare a accesului cu ridicata la serviciile de roaming numai pe baza unor criterii obiective, precum fezabilitatea tehnică și integritatea rețelei. Considerentele comerciale nu constituie temeiul refuzării cererilor de acces cu ridicata la serviciile de roaming cu scopul de a limita furnizarea de servicii de roaming concurențe.

(3) Accesul cu ridicata la serviciile de roaming include accesul la toate elementele de rețea și la infrastructura aferentă, la serviciile relevante și la sistemele de software și informatice necesare furnizării serviciilor de roaming reglementate către clienți și include toate tehnologiile și toate generațiile de rețea disponibile.

(4) Normele privind tarifele cu ridicata pentru serviciile de roaming reglementate prevăzute la articolele 9, 10 și 11 se aplică furnizării de acces în ceea ce privește toate componentele accesului cu ridicata la serviciile de roaming menționate la alineatul (3) de la prezentul articol, cu excepția cazului în care ambele părți la acordul de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata convin în mod explicit că tarifele cu ridicata medii pentru serviciile de roaming care rezultă din aplicarea acordului nu sunt supuse tarifului maxim cu ridicata pentru serviciile de roaming reglementate pentru perioada de valabilitate a acordului.

Fără a aduce atingere primului paragraf din prezentul alineat, în cazul accesului cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming, operatorii de rețele de comunicații mobile pot percepe tarife echitabile și rezonabile pentru componentele care nu sunt prevăzute la alineatul (3).

(5) Operatorii de rețele de comunicații mobile publică o ofertă de referință, luând în considerare orientările OAREC menționate la alineatul (8), și o pun la dispoziția unei întreprinderi care solicită accesul cu ridicata la serviciile de roaming. Operatorii de rețele de comunicații mobile oferă întreprinderii care solicită accesul un proiect de acord de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, în conformitate cu prezentul articol, pentru acordarea accesului cel târziu la o lună de la primirea inițială a solicitării de către operatorul de rețea de comunicații mobile. Accesul cu ridicata la serviciile de roaming se acordă într-un termen rezonabil care nu depășește trei luni de la încheierea acordului de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata. Operatorii de rețele de comunicații mobile care primesc o solicitare de acces cu ridicata la serviciile de roaming și întreprinderile care solicită accesul negociază cu bună-credință.

(6) Oferta de referință menționată la alineatul (5) este suficient de detaliată și include toate componentele necesare pentru accesul la servicii de roaming cu ridicata menționat la alineatul (3), oferind o descriere a ofertelor relevante pentru accesul direct cu ridicata la servicii de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming, precum și clauzele și condițiile aferente. Oferta de referință trebuie să conțină toate informațiile necesare pentru a-i permite furnizorului de servicii de roaming să le asigure clienților săi acces gratuit la serviciile de urgență prin comunicații de urgență la cel mai adecvat PSAP și pentru a permite transmiterea gratuită a informațiilor ce permit identificarea apelantului la cel mai adecvat PSAP în timp ce utilizează serviciile de roaming.

Respectiva ofertă de referință poate include condiții care să împiedice roamingul permanent sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming în alte scopuri decât furnizarea de servicii de roaming reglementate clienților furnizorilor de servicii de roaming, în timp ce clienții călătoresc periodic în interiorul Uniunii. În cazul în care se specifică într-o ofertă de referință, aceste condiții includ măsurile specifice pe care operatorul rețelei vizitate le poate lua pentru a preveni roamingul permanent sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming, precum și criterii obiective pe baza cărora se pot lua astfel de măsuri. Aceste criterii pot să se refere la informații agregate privind traficul în roaming. Criteriile nu se referă la informații specifice referitoare la traficul individual al clienților furnizorului de servicii de roaming.

Oferta de referință poate prevedea, printre altele, că, în cazul în care operatorul rețelei vizitate are motive întemeiate să considere că o proporție semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming se află într-o situație de roaming permanent sau că are loc o utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming, operatorul rețelei vizitate poate solicita furnizorului de servicii de roaming să furnizeze, fără a se aduce atingere cerințelor naționale și celor ale Uniunii în materie de protecție a datelor, informații care să permită să se stabilească dacă o proporție semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming se află într-o situație de roaming permanent sau de utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming pe rețeaua operatorului rețelei vizitate, cum ar fi informații privind proporția clienților în cazul cărora s-a constatat, pe baza unor indicatori obiectivi în conformitate cu actele de punere în aplicare referitoare la aplicarea politicilor privind utilizarea rezonabilă adoptate în temeiul articolului 7, un risc de utilizare anormală sau abuzivă a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate oferite la prețul cu amănuntul aplicabil în plan național.

Oferta de referință poate să prevadă în ultimă instanță, în cazul în care măsuri mai puțin stricte nu au reușit să soluționeze problema, posibilitatea de a rezilia un acord de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata în cazul în care operatorul rețelei vizitate a determinat că, pe baza unor criterii obiective, o proporție semnificativă a clienților furnizorului de servicii de roaming se află într-o situație de roaming permanent sau că are loc o utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming și a informat operatorul rețelei din țara de origine în mod corespunzător.

Operatorul rețelei vizitate poate rezilia unilateral acordul de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata pentru motivul existenței unei situații de roaming permanent sau de utilizare anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming numai în temeiul unei autorizări prealabile din partea autorității naționale de reglementare a operatorului rețelei vizitate.

În termen de trei luni de la primirea cererii operatorului rețelei vizitate de autorizare a rezilierii unui acord de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, autoritatea națională de reglementare a operatorului rețelei vizitate decide, după consultarea autorității naționale de reglementare a operatorului rețelei din țara de origine, dacă acordă sau refuză o astfel de autorizare și informează Comisia în consecință.

Autoritățile naționale de reglementare a operatorului rețelei vizitate și a operatorului rețelei de origine pot solicita individual OAREC să adopte un aviz cu privire la măsurile care trebuie luate în conformitate cu prezentul regulament. OAREC emite avizul în termen de o lună de la primirea unei astfel de cereri.

Atunci când OAREC a fost consultat, autoritatea națională de reglementare a operatorului rețelei vizitate așteaptă și ia în considerare în cea mai mare măsură posibilă avizul OAREC, înaintea de a lua o decizie, cu respectarea termenului de trei luni menționat la al șaselea paragraf, dacă autorizează sau refuză să autorizeze rezilierea acordului de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata.

Autoritatea națională de reglementare a operatorului rețelei vizitate pune la dispoziția publicului informațiile referitoare la autorizațiile de reziliere a acordurilor de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, sub rezerva păstrării secretului comercial.

Paragrafele cinci-nouă de la prezentul alineat nu aduc atingere competenței unei autorități naționale de reglementare de a solicita încetarea imediată a încălcării obligațiilor prevăzute în prezentul regulament, în temeiul articolului 17 alineatul (7), și nici dreptului operatorului rețelei vizitate de a aplica măsuri adecvate în vederea combaterii fraudei.

Dacă este cazul, autoritățile naționale de reglementare impun modificări ale ofertelor de referință, inclusiv în ceea ce privește măsurile specifice pe care operatorul rețelei vizitate le poate lua pentru a preveni roamingul permanent sau utilizarea anormală sau abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming, precum și criteriile obiective în temeiul cărora operatorul rețelei vizitate poate lua astfel de măsuri, pentru a permite îndeplinirea obligațiilor prevăzute la prezentul articol.

(7) În cazul în care întreprinderea care solicită accesul dorește să poarte negocieri comerciale pentru a include componentele care nu sunt acoperite de oferta de referință, operatorii de rețele de comunicații mobile răspund unei astfel de solicitări într-un interval de timp rezonabil care nu depășește două luni de la primirea inițială. În sensul prezentului alineat, alineatele (2) și (5) nu se aplică.

(8) Până la 5 octombrie 2022, pentru a contribui la aplicarea consecventă a prezentului articol, OAREC, în urma consultării părților interesate și în strânsă cooperare cu Comisia, actualizează orientările privind accesul cu ridicata la serviciile de roaming prevăzute de articolul 3 alineatul (8) din Regulamentul (UE) nr. 531/2012.

*Articolul 4***Furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate**

(1) Furnizorii de servicii de roaming nu percep nicio suprataxă în plus față de prețul național cu amănuntul clienților serviciilor de roaming din orice stat membru pentru niciun apel reglementat efectuat sau primit în roaming, pentru niciun mesaj SMS reglementat trimis în roaming sau pentru niciun fel de servicii reglementate de date în roaming utilizate și nu percep nicio taxă de ordin general pentru a permite utilizarea echipamentului terminal sau a serviciului în străinătate, sub rezerva articolelor 5 și 6.

(2) Furnizorii de servicii de roaming nu oferă servicii de roaming cu amănuntul reglementate supuse unor condiții mai puțin avantajoase decât cele oferite pe piața națională, în special în ceea ce privește calitatea serviciului prevăzut în contractul cu amănuntul, în cazul în care în rețeaua vizitată este disponibilă aceeași generație de rețele și tehnologii de comunicații mobile.

Operatorii de comunicații mobile evită întârzierile nerezonabile în transferurile între rețele la punctele de trecere a frontierei interne a Uniunii.

(3) Pentru a contribui la aplicarea consecventă a prezentului articol, până la 1 ianuarie 2023, după consultarea părților interesate și în strânsă cooperare cu Comisia, OAREC își actualizează orientările privind comerțul cu amănuntul pentru aplicarea măsurilor privind calitatea serviciilor.

*Articolul 5***Utilizarea rezonabilă**

(1) Furnizorii de servicii de roaming pot să aplice, în conformitate cu prezentul articol și cu actele de punere în aplicare adoptate în temeiul articolului 7, o „politică privind utilizarea rezonabilă” în ceea ce privește consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate furnizate la nivelul de preț național cu amănuntul, în scopul de a preveni utilizarea abuzivă sau anormală a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate de către clienții serviciilor de roaming, cum ar fi utilizarea acestor servicii de către clienții serviciilor de roaming într-un alt stat membru decât cel al furnizorului lor național în alte scopuri decât pentru călătoriile periodice.

Orice politică privind utilizarea rezonabilă permite clienților furnizorului de servicii de roaming să consume volume de servicii de roaming cu amănuntul reglementate la nivelul de preț național cu amănuntul aplicabil care este compatibil cu planul tarifar al fiecăruia dintre ei.

(2) Articolul 8 se aplică serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate care depășesc orice limită în temeiul oricărei politici privind utilizarea rezonabilă.

*Articolul 6***Mecanismul de sustenabilitate**

(1) În situații specifice și excepționale, în vederea asigurării sustenabilității modelului național de taxare, dacă un furnizor de servicii de roaming nu este în măsură să își recupereze costurile globale reale și preconizate ale furnizării de servicii de roaming reglementate în conformitate cu articolele 4 și 5 din veniturile sale globale efective și preconizate generate de furnizarea unor astfel de servicii, furnizorul de servicii de roaming respectiv poate solicita autorizația de a aplica o suprataxă. Această suprataxă se aplică numai în măsura în care este necesară pentru recuperarea costurilor de furnizare a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, ținând seama de tarifele cu ridicata maxime aplicabile.

(2) Dacă un anumit furnizor de servicii de roaming decide să se prevaleze de alineatul (1) din prezentul articol, acesta transmite fără întârziere o cerere autorității naționale de reglementare și pune la dispoziția acesteia toate informațiile necesare în conformitate cu actele de punere în aplicare menționate la articolul 7. Ulterior, la fiecare 12 luni, furnizorul de servicii de roaming actualizează informațiile respective și le transmite autorității naționale de reglementare.

(3) La primirea unei cereri în temeiul alineatului (2), autoritatea națională de reglementare evaluează dacă furnizorul de servicii de roaming a stabilit că nu este în măsură să își recupereze costurile în conformitate cu alineatul (1), astfel că sustenabilitatea modelului național de taxare ar fi subminată. Evaluarea sustenabilității modelului național de taxare se bazează pe factori obiectivi relevanți specifici pentru furnizorul de servicii de roaming, inclusiv diferențele obiective dintre furnizorii de servicii de roaming din statul membru în cauză și nivelul prețurilor și veniturilor naționale. Autoritatea națională de reglementare autorizează suprataxa dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) și la prezentul alineat.

(4) Cu excepția cazului în care cererea este vădit neîntemeiată sau au fost furnizate informații insuficiente, autoritatea națională de reglementare autorizează suprataxa în termen de o lună de la primirea unei cereri în temeiul alineatului (2). În cazul în care autoritatea națională de reglementare consideră că cererea este în mod evident neîntemeiată sau că au fost furnizate informații insuficiente, după ce a acordat furnizorului de servicii de roaming ocazia de a fi ascultat, aceasta ia o decizie definitivă, în termen de alte două luni, privind autorizarea, modificarea sau respingerea suprataxei respective.

Articolul 7

Punerea în aplicare a politicii privind utilizarea rezonabilă și a mecanismului de sustenabilitate

(1) Pentru a asigura aplicarea consecventă a articolelor 5 și 6, Comisia, după consultarea OAREC, adoptă acte de punere în aplicare prin care stabilește norme detaliate cu privire la următoarele:

- (a) aplicarea politicii utilizării rezonabile;
- (b) metodologia de evaluare a sustenabilității furnizării de servicii de roaming cu amănuntul la prețuri naționale; și
- (c) cererea care urmează să fie transmisă de furnizorul de servicii de roaming în scopul evaluării menționate la litera (b).

Actele de punere în aplicare menționate la primul paragraf din prezentul alineat se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 20 alineatul (2).

După consultarea OAREC, Comisia revizuieste periodic actele de punere în aplicare menționate la primul paragraf, în funcție de evoluțiile pieței.

(2) Atunci când adoptă acte de punere în aplicare prin care se stabilesc norme detaliate referitoare la aplicarea politicii privind utilizarea rezonabilă, Comisia ia în considerare următoarele:

- (a) evoluția modelelor de stabilire a prețurilor și de consum în statele membre;
- (b) gradul de convergență al nivelurilor prețurilor naționale în întreaga Uniune;
- (c) modelele de călătorie din Uniune;
- (d) orice riscuri observabile de denaturare a concurenței și stimulentele pentru investiții pe piețele de origine și pe piețele țărilor vizitate.

(3) Comisia își întemeiază actele de punere în aplicare menționate la alineatul (1) literele (b) și (c) pe următoarele elemente:

- (a) stabilirea costurilor globale efective și preconizate legate de furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate prin corelație cu tarifele cu ridicata reale ale serviciilor de roaming pentru un trafic dezechilibrat și o cotă rezonabilă din costurile indivize și comune necesare pentru a furniza servicii de roaming cu amănuntul reglementate;
- (b) stabilirea veniturilor globale efective și preconizate generate de furnizarea de servicii de roaming cu amănuntul reglementate;
- (c) consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate și consumul național al clienților furnizorului de servicii de roaming;
- (d) nivelul de concurență, prețuri și venituri de pe piața națională, precum și orice risc observabil ca serviciile de roaming la prețuri naționale cu amănuntul să afecteze în mod semnificativ evoluția unor astfel de prețuri.

(4) Autoritatea națională de reglementare și, după caz, pentru exercitarea competențelor care le sunt conferite prin dreptul intern de transpunere a Directivei (UE) 2018/1972, alte autorități competente monitorizează și supraveghează cu strictețe aplicarea politicii privind utilizarea rezonabilă. Autoritatea națională de reglementare monitorizează și supraveghează cu strictețe aplicarea măsurilor privind sustenabilitatea furnizării de servicii de roaming cu amănuntul la prețuri naționale, luând în considerare în cea mai mare măsură posibilă factorii relevanți obiectivi specifici statului membru respectiv și diferențele obiective relevante dintre furnizorii de servicii de roaming. Fără a aduce atingere procedurii prevăzute la articolul 6 alineatul (3), autoritatea națională de reglementare asigură în timp util aplicarea cerințelor prevăzute la articolele 5 și 6 și a actelor de punere în aplicare prevăzute la alineatul (2) de la prezentul articol. Autoritatea națională de reglementare poate, în orice moment, să solicite furnizorului de servicii de roaming să modifice sau să întrerupă aplicarea suprataxei în cazul în care aceasta nu respectă articolul 5 sau 6.

Alte autorități competente asigură respectarea cerințelor de la articolul 5 și a actelor de punere în aplicare care sunt relevante pentru exercitarea competențelor care le sunt conferite prin legislația națională de transpunere a Directivei (UE) 2018/1972, dacă este cazul.

Autoritatea națională de reglementare și, după caz, alte autorități competente informează anual Comisia cu privire la aplicarea articolelor 5 și 6 și a prezentului articol.

(5) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2016/2286 continuă să se aplice până la data aplicării unui nou act de punere în aplicare adoptat în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol.

Articolul 8

Aplicarea excepțională de suprataxe aferente serviciilor cu amănuntul pentru consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate și prevederea de tarife alternative

(1) Fără a aduce atingere celui de al treilea paragraf, în cazul în care un furnizor de servicii de roaming aplică o suprataxă pentru consumul de servicii de roaming cu amănuntul reglementate care depășesc orice limite stabilite prin politica privind utilizarea rezonabilă, aceasta îndeplinește următoarele cerințe, exclusiv TVA:

- (a) orice suprataxă aplicată pentru apelurile efectuate în roaming reglementat, mesaje SMS trimise în roaming reglementat și serviciile de date în roaming reglementate nu depășește plafoanele maxime ale tarifelor cu ridicata prevăzute la articolul 9 alineatul (2), articolul 10 alineatul (1) și, respectiv, articolul 11 alineatul (1);
- (b) orice suprataxă aplicată pentru apelurile în roaming reglementate primite nu depășește tariful maxim unic la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile stabilit pentru anul respectiv în conformitate cu articolul 75 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972.

Cu privire la primul paragraf litera (b) de la prezentul alineat, atunci când Comisia decide, în urma revizuirii actului delegat adoptat în temeiul articolului 75 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972, că nu mai este necesară stabilirea unui tarif la nivelul Uniunii de terminare a apelurilor de voce și decide că nu va mai impune un tarif maxim de terminare a apelurilor de voce în rețelele mobile, orice suprataxă aplicată pentru apelurile în roaming reglementate primite nu depășește tariful stabilit de cel mai recent act delegat adoptat în temeiul articolului 75 din directiva respectivă.

Furnizorii de servicii de roaming nu aplică nicio suprataxă unui mesaj SMS primit în roaming reglementat sau unui mesaj vocal primit în roaming. Acest lucru nu aduce atingere altor tarife aplicabile, cum ar fi tarifele pentru ascultarea mesajelor respective.

Furnizorii de servicii de roaming taxează la secundă apelurile efectuate și primite în roaming. Furnizorii de servicii de roaming pot aplica apelurilor efectuate o perioadă inițială minimă de taxare, care să nu depășească 30 de secunde. Furnizorii de servicii de roaming își taxează clienții pentru furnizarea serviciilor reglementate de date în roaming pe kilobyte, cu excepția MMS-ilor, care pot fi taxate pe unitate. În acest caz, tariful cu amănuntul pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe clientului serviciilor de roaming pentru transmiterea sau primirea unui mesaj MMS în roaming nu depășește tariful de roaming cu amănuntul maxim pentru serviciile de date în roaming reglementate stabilit la primul paragraf.

(2) Furnizorii de servicii de roaming pot oferi, iar clienții serviciilor de roaming pot alege în mod intenționat un alt tarif de roaming decât cel stabilit în conformitate cu articolele 4, 5 și 6 și cu alineatul (1) din prezentul articol, în virtutea căruia clienții serviciilor de roaming beneficiază de un tarif diferit pentru serviciile de roaming reglementate decât cel de care ar fi beneficiat în absența unei astfel de alegeri. Furnizorul de servicii de roaming reamintește respectivilor clienți ai serviciilor de roaming care este natura avantajelor în materie de roaming la care renunță.

Fără a aduce atingere primului paragraf, furnizorii de servicii de roaming aplică în mod automat tariful stabilit în conformitate cu articolele 4 și 5 și cu alineatul (1) din prezentul articol tuturor clienților existenți și noi ai serviciilor de roaming.

Orice client al serviciilor de roaming poate solicita în orice moment trecerea la sau de la tariful stabilit în conformitate cu articolele 4, 5 și 6 și cu alineatul (1) din prezentul articol. În cazul în care clienții serviciilor de roaming aleg în mod intenționat să treacă de la sau înapoi la tariful stabilit în conformitate cu articolele 4, 5 și 6 și cu alineatul (1) din prezentul articol, orice astfel de modificare se face în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii, este gratuită și nu implică condiții sau restricții legate de elemente ale abonamentelor altele decât serviciile de roaming. Furnizorii de servicii de roaming pot amâna modificarea până în momentul în care tariful de roaming anterior a fost valabil timp de o perioadă minimă precizată care să nu depășească două luni.

- (3) Fără a aduce atingere părții III titlul III din Directiva (UE) 2018/1972, furnizorii de servicii de roaming se asigură că într-un contract cu amănuntul care include orice tip de servicii de roaming cu amănuntul reglementate se precizează caracteristicile serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate furnizate, în special următoarele:
- (a) planul tarifar sau planurile tarifare specifice și, pentru fiecare plan tarifar, tipurile de servicii oferite, inclusiv volumele de comunicații;
 - (b) orice restricție impusă consumului de servicii de roaming cu amănuntul reglementate furnizate la nivelul tarifelor naționale cu amănuntul aplicabile, în special informații cuantificate cu privire la modul în care se aplică eventuala politică privind utilizarea rezonabilă, prin corelație cu prețurile principale, volum sau alți parametri ai respectivelor servicii de roaming cu amănuntul reglementate furnizate;
 - (c) informații clare și ușor de înțeles privind condițiile și calitatea serviciului de roaming atunci când sunt utilizate în cazul roamingului în interiorul Uniunii, în conformitate cu orientările OAREC menționate la alineatul (6).
- (4) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că într-un contract cu amănuntul care include orice tip de servicii de roaming cu amănuntul reglementate sunt prevăzute informații cu privire la tipurile de servicii care pot face obiectul unor tarife majorate în roaming, fără a aduce atingere articolului 97 din Directiva (UE) 2018/1972.
- (5) Furnizorii de servicii de roaming publică informațiile menționate la alineatele (3) și (4).

În plus, furnizorii de servicii de roaming publică informații despre motivele pentru care serviciul de roaming ar putea fi oferit în condiții mai puțin avantajoase decât cele oferite pe piața națională. Respectivile informații includ factori care pot avea un impact asupra calității serviciului de roaming la care se abonează clientul serviciilor de roaming, cum ar fi tehnologiile și generațiile de rețea aflate la dispoziția clientului serviciilor de roaming într-un stat membru vizitat.

(6) Cu scopul de a garanta aplicarea consecventă a prezentului articol, până la 1 ianuarie 2023, după consultarea părților interesate și în strânsă cooperare cu Comisia, OAREC își actualizează orientările privind serviciile de roaming cu amănuntul, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a prezentului articol și a măsurilor de transparență menționate la articolele 13, 14 și 15.

Articolul 9

Tarife cu ridicata pentru efectuarea de apeluri în roaming reglementate

- (1) Tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate aplica furnizorului de servicii de roaming pentru furnizarea unui apel în roaming reglementat inițiat în rețeaua vizitată, inclusiv, printre altele, costurile cu inițierea, tranzitul și terminarea, nu depășește plafonul de salvagardare de 0,022 EUR pe minut. Respectivul tarif cu ridicata maxim se reduce la 0,019 EUR pe minut de la 1 ianuarie 2025 și, fără a aduce atingere articolului 21, rămâne de 0,019 EUR pe minut până la 30 iunie 2032.
- (2) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de 12 luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la sfârșitul perioadei de aplicare a unui tarif cu ridicata mediu maxim, astfel cum se prevede la alineatul (1), sau până la 30 iunie 2032.
- (3) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale încasate din servicii de roaming cu ridicata la numărul total de minute de roaming cu ridicata efectiv utilizate de operatorul relevant pentru furnizarea de apeluri în roaming cu ridicata pe teritoriul Uniunii, în perioada relevantă, exprimate într-o anumită sumă pe secundă ajustată pentru a ține seama de posibilitatea ca operatorul rețelei vizitate să aplice o durată inițială minimă de taxare de cel mult 30 de secunde.

Articolul 10

Tarife cu ridicata pentru mesajele SMS în roaming reglementate

- (1) Tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate aplica furnizorului de servicii de roaming pentru furnizarea unui mesaj SMS în roaming reglementat inițiat în rețeaua vizitată nu depășește plafonul de salvagardare de 0,004 EUR pe mesaj SMS. Respectivul tarif cu ridicata maxim se reduce la 0,003 EUR pe mesaj SMS de la 1 ianuarie 2025 și, fără a aduce atingere articolului 21, se menține la 0,003 EUR până la 30 iunie 2032.

(2) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de 12 luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la sfârșitul perioadei de aplicare a unui tarif cu ridicata mediu maxim, astfel cum se prevede la alineatul (1), sau până la 30 iunie 2032.

(3) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale cu ridicata încasate de operatorul rețelei vizitate sau de operatorul rețelei din țara de origine pentru inițierea și transmiterea mesajelor SMS în roaming reglementate în interiorul Uniunii în perioada relevantă la numărul total de astfel de mesaje SMS inițiate și transmise în numele furnizorului de servicii de roaming relevant sau al operatorului rețelei din țara de origine în respectiva perioadă.

(4) Operatorul rețelei vizitate nu percepe de la operatorul furnizorului de servicii de roaming sau de la operatorul rețelei din țara de origine al unui client al serviciilor de roaming niciun alt tarif decât cel menționat la alineatul (1) pentru terminarea unui mesaj SMS în roaming reglementat trimis unui client al serviciilor de roaming aflat în roaming în rețeaua sa vizitată.

Articolul 11

Tarife cu ridicata pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming

(1) Tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate aplica furnizorului de servicii de roaming pentru furnizarea de servicii reglementate de comunicații de date în roaming prin intermediul rețelei vizitate respective nu depășește plafonul de salvagardare de 2,00 EUR pe gigabyte de date transmise. Respectivul tarif cu ridicata maxim se reduce la 1,80 EUR pe gigabyte de date transmise la 1 ianuarie 2023, la 1,55 EUR pe gigabyte la 1 ianuarie 2024, la 1,30 EUR pe gigabyte la 1 ianuarie 2025, la 1,10 EUR pe gigabyte la 1 ianuarie 2026 și la 1,00 EUR pe gigabyte până la 1 ianuarie 2027, după care, fără a aduce atingere articolului 21, se menține la 1,00 EUR pe gigabyte de date transmise până la 30 iunie 2032.

(2) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de 12 luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la sfârșitul perioadei de aplicare a unui tarif cu ridicata mediu maxim, astfel cum se prevede la alineatul (1), sau până la 30 iunie 2032.

(3) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale cu ridicata încasate de operatorul rețelei vizitate sau al unei rețele din țara de origine pentru furnizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming în perioada relevantă la numărul total de megabyți de date consumați efectiv prin furnizarea serviciilor respective în acea perioadă, exprimat într-o anumită sumă pe kilobyte în numele furnizorului de servicii de roaming relevant sau al operatorului relevant al unei rețele din țara de origine în perioada respectivă.

Articolul 12

Tarife cu ridicata pentru comunicațiile de urgență

Fără a aduce atingere articolelor 9, 10 și 11, operatorul unei rețele vizitate nu îi impune furnizorului de servicii de roaming niciun tarif pentru niciun tip de comunicații de urgență inițiate de clientul serviciilor de roaming și nici pentru transmiterea informațiilor de localizare a apelantului.

Articolul 13

Transparența condițiilor serviciilor cu amănuntul pentru apelurile și mesajele SMS în roaming

(1) Pentru a atenționa un client al serviciilor de roaming în legătură cu faptul că i se vor aplica tarife de roaming atunci când efectuează sau primește un apel sau când trimite un mesaj SMS, cu excepția cazului în care clienții și-au anunțat furnizorul de servicii de roaming că nu solicită acest serviciu, fiecare furnizor de servicii de roaming oferă clienților, prin intermediul unui mesaj automat, fără întârzieri nejustificate și gratuit, atunci când intră într-un stat membru altul decât cel al furnizorului lor național, informații tarifare de bază personalizate cu privire la tarifele de roaming, incluzând TVA, care se aplică în cazul în care clientul respectiv efectuează și primește apeluri și trimite mesaje SMS în statul membru vizitat.

Respectivele informații personalizate de bază cu privire la tarife se exprimă în moneda facturii din țara de origine emisă de furnizorul național al clientului și includ informații referitoare la:

- (a) politica privind utilizarea rezonabilă care vizează clientul serviciilor de roaming în interiorul Uniunii și suprataxele care se aplică în plus față de nivelul admis de politica privind utilizarea rezonabilă; și
- (b) orice suprataxă aplicată în conformitate cu articolul 6.

Furnizorii de servicii de roaming furnizează clienților serviciilor de roaming, atunci când aceștia intră într-un alt stat membru decât cel al furnizorului lor național, informații cu privire la riscul potențial de creștere a tarifelor ca urmare a utilizării serviciilor cu valoare adăugată, prin intermediul unui mesaj automat, fără întârzieri nejustificate și gratuit, cu excepția cazului în care un client al serviciilor de roaming și-a anunțat furnizorul de servicii de roaming că nu solicită acest serviciu. Astfel de informații includ un link pentru a accesa gratuit o pagină web dedicată acestui subiect pe care sunt furnizate informații actualizate cu privire la tipurile de servicii care pot face obiectul unor costuri majorate și, dacă sunt disponibile, informații cu privire la seriile de numere ale serviciilor cu valoare adăugată sau alte informații suplimentare relevante conținute în baza de date creată în temeiul articolului 16 primul paragraf litera (a), în conformitate cu articolul 16 al treilea paragraf. Pagina web conține informații cu privire la tarifele aplicabile numerelor gratuite în roaming, dacă este cazul.

Informațiile tarifare de bază personalizate menționate la primul paragraf din prezentul alineat includ, de asemenea, numărul de telefon cu acces gratuit menționat la alineatul (2), pentru obținerea de informații mai detaliate.

Cu ocazia fiecărui mesaj, clienții au posibilitatea de a notifica furnizorului de servicii de roaming, în mod gratuit și facil, că nu necesită mesajul automat. Clienții care au notificat că nu necesită mesajul automat au dreptul, în orice moment și în mod gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să le furnizeze din nou serviciul respectiv.

La cerere, furnizorii de servicii de roaming oferă clienților cu dizabilități în mod automat, gratuit și prin apel vocal informațiile tarifare de bază personalizate menționate la primul paragraf, dacă aceștia solicită.

Cu excepția trimiterii la o politică privind utilizarea rezonabilă și a suprataxei aplicate în conformitate cu articolul 6, primul, al doilea, al cincilea și al șaselea paragraf de la prezentul alineat se aplică atât în cazul serviciilor de voce și de SMS în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming atunci când se conectează la rețelele publice de comunicații mobile naționale și internaționale non-terestre și furnizate de un furnizor de servicii de roaming, cât și în cazul serviciilor de voce și de SMS în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara Uniunii și furnizate de un furnizor de servicii de roaming.

(2) Pe lângă informațiile prevăzute la alineatul (1), clienții au dreptul să solicite și să primească, gratuit și indiferent de locul în care se află pe teritoriul Uniunii, informații personalizate mai detaliate privind tarifele de roaming aplicabile în rețeaua vizitată apelurilor vocale și mesajelor SMS, precum și informații privind măsurile de asigurare a transparenței aplicabile în temeiul prezentului regulament, prin intermediul unui apel vocal mobil sau prin mesaje SMS. O astfel de solicitare se face la un număr de telefon cu acces gratuit, desemnat în acest scop de către furnizorul de servicii de roaming. Obligațiile prevăzute la alineatul (1) nu se aplică în cazul dispozitivelor care nu au funcția SMS.

(3) Furnizorul de servicii de roaming trimite o notificare clientului serviciilor de roaming în cazul în care este atins volumul total de utilizare rezonabilă al consumului de servicii reglementate de voce sau de SMS-uri în roaming sau un eventual plafon de utilizare aplicat în conformitate cu articolul 6. Notificarea respectivă indică suprataxa care va fi aplicată oricărui consum suplimentar de servicii reglementate de voce sau de SMS în roaming efectuat de clientul serviciilor de roaming. Fiecare client are dreptul să solicite furnizorului de servicii de roaming să sisteze trimiterea unor astfel de notificări și are dreptul, în orice moment și cu titlu gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să îi furnizeze din nou serviciul respectiv.

(4) Furnizorii de servicii de roaming oferă tuturor clienților informații complete cu privire la tarifele de roaming aplicabile în momentul contractării abonamentului. De asemenea, furnizorii de servicii de roaming oferă clienților serviciilor lor de roaming informații actualizate cu privire la tarifele de roaming aplicabile, fără întârzieri nejustificate, de fiecare dată când acestea se modifică.

Furnizorii de servicii de roaming trimit un memento, la intervale de timp rezonabile, tuturor clienților care au optat pentru un alt tarif.

(5) Furnizorii de servicii de roaming pun la dispoziția clienților lor informații privind modul de a evita în mod eficace roamingul accidental în regiunile de frontieră. Furnizorii de servicii de roaming iau toate măsurile necesare pentru a asigura protecția clienților lor în ceea ce privește plata unor tarife de roaming pentru utilizarea accidentală a serviciilor de roaming în timp ce se află în statul lor membru de origine.

(6) Furnizorii de servicii de roaming iau toate măsurile necesare pentru a își proteja clienții de plata unor tarife suplimentare pentru apelurile de voce și mesajele SMS ca urmare a conectării accidentale la rețelele publice de comunicații mobile non-terestre, de exemplu oferind clienților serviciilor de roaming posibilitatea de a renunța la conectarea la rețele non-terestre. În cazul în care se oferă un astfel de mecanism de renunțare, clientul serviciilor de roaming are dreptul de a renunța în orice moment, cu ușurință și gratuit, la utilizarea rețelelor non-terestre și de a solicita restabilirea conexiunii la aceste rețele.

Articolul 14

Transparență și mecanisme de salvagardare pentru serviciile de comunicații de date în roaming cu amănuntul

(1) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că clienții serviciilor lor de roaming sunt informați în mod corespunzător, atât înainte de, cât și după încheierea unui contract cu amănuntul, cu privire la tarifele aplicate pentru utilizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming, în moduri care să faciliteze înțelegerea de către clienți a consecințelor financiare ale unei astfel de utilizări și care să le permită să monitorizeze și să controleze cheltuielile aferente serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming în conformitate cu alineatele (2) și (4).

Dacă este cazul, furnizorii de servicii de roaming își informează clienții, înainte de încheierea unui contract cu amănuntul și periodic după încheierea acestuia, cu privire la riscurile conectării și descărcării automate și necontrolate de date în roaming. În plus, furnizorii de servicii de roaming își informează clienții gratuit și într-o manieră clară și inteligibilă, despre modul în care să oprească respectivele conexiuni automate de date în roaming pentru a evita folosirea necontrolată a serviciilor de comunicații de date în roaming.

(2) Un mesaj automat de la furnizorul de servicii de roaming îl informează pe client că acesta din urmă utilizează servicii de date în roaming reglementate și furnizează informații personalizate de bază privind tarifele, în moneda facturii din țara de origine emisă de furnizorul național al clientului, aplicabile furnizării serviciilor de date în roaming reglementate clientului respectiv al serviciilor de roaming din statul membru în cauză, cu excepția cazului în care clientul a notificat furnizorului de servicii de roaming că nu necesită informațiile respective.

Respectivele informații personalizate de bază cu privire la tarife includ informații referitoare la:

- (a) politica privind utilizarea rezonabilă care vizează clientul serviciilor de roaming în interiorul Uniunii și suprataxele care se aplică în plus față de nivelul admis de politica privind utilizarea rezonabilă; și
- (b) orice suprataxă aplicată în conformitate cu articolul 6.

Informațiile se trimit direct pe dispozitivul mobil al clientului serviciilor de roaming, de exemplu printr-un SMS, un e-mail, un mesaj text sau o fereastră pop-up pe ecranul dispozitivului mobil, de fiecare dată când clientul intră într-un alt stat membru decât cel al furnizorului său național și accesează pentru prima oară un serviciu de comunicații de date în roaming în statul membru respectiv. Informațiile sunt furnizate în mod gratuit, în momentul în care un client al serviciilor de roaming accesează un serviciu reglementat de comunicații de date în roaming, prin mijloace adecvate, adaptate astfel încât să faciliteze primirea și înțelegerea fără dificultăți.

Un client care a anunțat furnizorul său de servicii de roaming că nu necesită informațiile tarifare automate are dreptul, în orice moment și în mod gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să-i furnizeze din nou serviciul respectiv.

(3) Furnizorul de servicii de roaming trimite o notificare în cazul în care este atins volumul aplicabil de utilizare rezonabilă al consumului de servicii reglementate de roaming de date sau un eventual plafon de utilizare aplicat în conformitate cu articolul 6. Notificarea respectivă indică suprataxa privind serviciile de roaming reglementate care va fi aplicată oricărui consum suplimentar de servicii reglementate de date în roaming efectuat de către clientul serviciilor de roaming. Fiecare client are dreptul să solicite furnizorului de servicii de roaming să sisteze trimiterea unor astfel de notificări și are dreptul, în orice moment și cu titlu gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să îi furnizeze din nou serviciul respectiv.

(4) Fiecare furnizor de servicii de roaming acordă tuturor clienților săi ai serviciilor de roaming acces gratuit la un serviciu prin care se furnizează în timp util informații privind consumul cumulat exprimat în volum sau în moneda în care este emisă factura către clientul serviciilor de roaming pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming și care garantează că, fără consimțământul explicit al clientului, cheltuielile cumulate pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming pe o perioadă de utilizare specificată, cu excepția mesajelor MMS facturate pe unitate, nu depășesc un plafon financiar specificat. Clienții pot informa furnizorul de servicii de roaming că nu necesită acces la un astfel de serviciu.

În acest scop, furnizorul de servicii de roaming pune la dispoziție unul sau mai multe plafoane financiare maxime pentru perioade de utilizare specificate, cu condiția ca clientul să fie informat în prealabil cu privire la volumul de date aferent. Unul dintre aceste plafoane (plafonul financiar implicit) trebuie să fie de aproximativ 50 EUR, fără a depăși această valoare, pentru sumele care trebuie plătite într-o lună de facturare, fără TVA.

Ca alternativă, furnizorul de servicii de roaming poate să stabilească plafoane exprimate în volum, cu condiția ca clientul să fie informat în prealabil cu privire la valorile financiare aferente. Unul dintre aceste plafoane (plafonul de volum implicit) corespunde unei sume de maximum 50 EUR care trebuie plătită într-o lună de facturare, fără TVA.

În plus, furnizorul de servicii de roaming poate oferi clienților săi ai serviciilor de roaming alte plafoane cu limite financiare lunare maxime diferite, acestea putând fi mai ridicate sau mai scăzute.

Plafoanele implicite prevăzute la al doilea și la al treilea paragraf se aplică tuturor clienților care nu au optat pentru un alt plafon.

Fiecare furnizor de servicii de roaming se asigură, de asemenea, că i se trimite clientului o notificare adecvată direct pe dispozitivul mobil, de exemplu printr-un SMS, e-mail, un mesaj text sau fereastră de tip pop-up pe ecranul calculatorului, atunci când serviciile de comunicații de date în roaming au atins 80 % din plafonul financiar sau din volumul maxim. Fiecare client are dreptul să solicite furnizorului de servicii de roaming să sisteze trimiterea unor astfel de notificări și are dreptul să solicite furnizorului de servicii de roaming, în orice moment și cu titlu gratuit, să îi furnizeze din nou serviciul respectiv.

Atunci când plafonul financiar sau de volum ar urma să fie depășit, se trimite o notificare pe dispozitivul mobil al clientului serviciilor de roaming. Atunci când un client al serviciilor de roaming care face obiectul unui plafon financiar implicit sau al unui plafon de volum implicit așa cum acesta este menționat la al cincilea paragraf consumă mai mult de 100 EUR într-o perioadă lunară de facturare, fără TVA, se trimite o notificare suplimentară pe dispozitivul mobil al clientului respectiv al serviciilor de roaming. Notificările respective indică procedura care trebuie urmată în cazul în care clientul dorește continuarea furnizării serviciilor respective, precum și costurile asociate fiecărei unități suplimentare care urmează să fie consumată. Dacă clientul serviciilor de roaming nu răspunde așa cum i se pune în vedere în notificarea primită, furnizorul de servicii de roaming sistează imediat furnizarea și facturarea către client a serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming, cu excepția cazului în care și până când clientul serviciilor de roaming solicită continuarea sau reluarea furnizării serviciilor.

Ori de câte ori un client al serviciilor de roaming solicită eliminarea sau restabilirea unui plafon financiar sau de volum, schimbarea este efectuată gratuit în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii și nu impune condiții sau restricții legate de alte elemente ale abonamentului.

(5) Alineatele (2) și (4) nu se aplică dispozitivelor de tip mașină-la-mașină care utilizează comunicațiile mobile.

(6) Furnizorii de servicii de roaming iau toate măsurile necesare pentru a își proteja clienții în ceea ce privește plata unor tarife de roaming pentru utilizarea accidentală a serviciilor de roaming în timp ce se află în statul lor membru de origine. Aceste măsuri includ și informarea clienților privind modul de a evita în mod efectiv roamingul accidental în regiunile de frontieră.

(7) Furnizorii de servicii de roaming iau toate măsurile necesare pentru a își proteja clienții de plata unor tarife suplimentare pentru serviciile de date ca urmare a conectării accidentale la rețelele publice de comunicații mobile non-terestre, de exemplu oferind clienților serviciilor de roaming posibilitatea de a renunța la conectarea la rețele non-terestre. În cazul în care se oferă un astfel de mecanism de renunțare, clientul are dreptul de a renunța în orice moment, cu ușurință și gratuit, la utilizarea rețelelor non-terestre și de a solicita restabilirea conexiunii la aceste rețele.

(8) Cu excepția alineatului (2) al doilea paragraf, a alineatului (3) și a alineatului (6), și sub rezerva celui de al doilea și celui de al treilea paragraf de la prezentul alineat, prezentul articol se aplică atât în cazul serviciilor de comunicații de date în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming atunci când se conectează la rețelele publice de comunicații mobile naționale sau internaționale non-terestre furnizate de un furnizor de servicii de roaming, cât și în cazul serviciilor de date în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara Uniunii și furnizate de un furnizor de servicii de roaming.

În ceea ce privește opțiunea menționată la alineatul (4) primul paragraf, cerințele prevăzute la alineatul (4) nu se aplică în cazul în care operatorul rețelei din țara vizitată din afara Uniunii nu permite furnizorului de servicii de roaming să monitorizeze în timp real utilizarea serviciilor de către clientul său.

Într-un astfel de caz, clientul este informat printr-un mesaj SMS în momentul în care intră într-o astfel de țară, fără întârzieri nejustificate și gratuit, că informațiile privind consumul acumulat și garanția de a nu depăși un plafon financiar specificat nu sunt disponibile.

Articolul 15

Transparența privind mijloacele de acces la serviciile de urgență

Furnizorii de servicii de roaming se asigură că clienții lor ai serviciilor de roaming sunt informați în mod adecvat cu privire la mijloacele de acces la serviciile de urgență în statul membru vizitat.

Furnizorul de servicii de roaming informează clientul serviciilor de roaming, printr-un mesaj automat, că acesta din urmă poate accesa serviciile de urgență în mod gratuit apelând numărul european unic pentru apeluri de urgență „112”. Mesajul respectiv furnizează clientului serviciilor de roaming și un link pentru a accesa, în mod gratuit, o pagină web dedicată, accesibilă persoanelor cu dizabilități, care oferă informații privind mijloacele alternative de acces la serviciile de urgență prin comunicațiile de urgență autorizate în statul membru vizitat. Informațiile se trimit pe dispozitivul mobil al clientului serviciilor de roaming printr-un SMS sau, dacă este necesar, printr-un mijloc adecvat care să fie adaptat pentru a facilita primirea și înțelegerea fără dificultăți a acestuia de fiecare dată când un client al serviciilor de roaming intră în alt stat membru decât cel al furnizorului național al clientului serviciilor de roaming. Informațiile sunt furnizate gratuit.

În statele membre în care se utilizează aplicații mobile de avertizare publică, dacă statul membru vizitat comunică un link către aplicația respectivă în baza de date creată în temeiul articolului 16 primul paragraf litera (b), furnizorii de servicii de roaming includ, în mesajul menționat la al doilea paragraf din prezentul articol, informații care indică posibilitatea de a primi avertismente publice prin intermediul unei aplicații mobile de avertizare publică. Linkul către aplicația mobilă de avertizare publică și instrucțiunile pentru descărcarea ei sunt comunicate pe pagina web dedicată menționată la al doilea paragraf din prezentul articol.

Articolul 16

Baza de date cu seriile de numere ale serviciilor cu valoare adăugată și mijloacele de acces la serviciile de urgență

Până la 31 decembrie 2022, OAREC instituie și, ulterior, menține:

- (a) o bază de date unică, la nivelul Uniunii, cu seriile de numere ale serviciilor cu valoare adăugată din fiecare stat membru, care să fie accesibilă operatorilor, autorităților naționale de reglementare și, după caz, altor autorități competente; și
- (b) o bază de date unică, la nivelul Uniunii, cu mijloacele de acces la serviciile de urgență autorizate în fiecare stat membru și pe care clienții serviciilor de roaming au posibilitatea tehnică de a le utiliza, care să fie accesibilă operatorilor și autorităților naționale de reglementare și, după caz, altor autorități competente.

În scopul de a crea și întreține bazele de date menționate la primul paragraf, autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități competente furnizează OAREC informațiile necesare și actualizările relevante, pe cale electronică și fără întârzieri nejustificate.

Fără a aduce atingere articolului 13, bazele de date menționate la primul paragraf permit autorităților naționale de reglementare și altor autorități competente să furnizeze, opțional, informații suplimentare.

Articolul 17

Supraveghere și punere în aplicare

- (1) Autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente monitorizează și supraveghează respectarea prezentului regulament pe teritoriul lor.

Autoritățile naționale de reglementare monitorizează și supraveghează cu strictețe furnizorii de servicii de roaming care se prevează de articolele 5 și 6.

Dacă este cazul, celelalte autorități competente monitorizează și supraveghează respectarea de către operatori a obligațiilor prevăzute în prezentul regulament care sunt relevante pentru exercitarea competențelor care le sunt conferite prin legislația națională de transpunere a Directivei (UE) 2018/1972.

(2) Autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente și OAREC pun la dispoziția publicului informații actualizate privind aplicarea prezentului regulament, în special a articolelor 4, 5, 6 și a articolelor 8-11, într-un mod care să asigure accesul facil al părților interesate la acestea.

(3) În pregătirea revizuirii prevăzute la articolul 21, autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente, în conformitate cu competențele care le revin, monitorizează evoluția tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru furnizarea serviciilor de comunicații de date și voce clienților serviciilor de roaming, inclusiv a serviciilor SMS și MMS, inclusiv în regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. Autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente sunt atente la cazurile speciale de roaming accidental în regiunile de frontieră din state membre vecine și monitorizează folosirea tehnicilor de gestionare a traficului în detrimentul clienților.

Autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente monitorizează și colectează informațiile privind roamingul accidental și iau măsurile necesare.

(4) Autoritățile naționale de reglementare și, după caz, alte autorități competente au competența de a solicita întreprinderilor supuse obligațiilor prevăzute în prezentul regulament să furnizeze toate informațiile relevante pentru punerea în aplicare și executarea prezentului regulament. Întreprinderile respective furnizează aceste informații rapid și la cerere, respectând termenele și nivelul de detaliu solicitate de către autoritatea națională de reglementare și, după caz, de către alte autorități competente.

(5) Atunci când o autoritate națională de reglementare sau alte autorități competente consideră că informațiile sunt confidențiale în conformitate cu reglementările Uniunii și cu normele naționale privind secretul comercial, Comisia, OAREC și orice altă autoritate națională de reglementare sau altă autoritate competentă vizată asigură o asemenea confidențialitate. Secretul comercial nu împiedică realizarea în timp util a schimbului de informații necesar între autoritatea națională de reglementare sau alte autorități competente, Comisie, OAREC și orice alte autorități naționale de reglementare sau alte autorități competente vizate în scopul revizuirii, monitorizării și supravegherii aplicării prezentului regulament.

(6) Autoritățile naționale de reglementare sunt împuternicite să intervină din proprie inițiativă pentru a asigura respectarea prezentului regulament. Autoritățile naționale de reglementare sau alte autorități competente care se află în situațiile menționate la articolul 61 alineatul (2), literele (b) și (c) din Directiva (UE) 2018/1972, recurs, după caz, la competențele prevăzute la articolul 61 din respectiva directivă pentru a asigura accesul și interconectarea în mod adecvat, în scopul asigurării conectivității end-to-end și a interoperabilității serviciilor de roaming, de exemplu în situația în care clienții nu pot efectua un schimb de mesaje SMS în roaming reglementate cu clienți ai unei rețele publice terestre de comunicații mobile din alt stat membru ca urmare a absenței unui acord de roaming cu ridicata care să permită transmiterea acestor mesaje.

(7) Atunci când o autoritate națională de reglementare sau, dacă este cazul pentru exercitarea competențelor care le sunt conferite prin legislația națională de transpunere a Directivei (UE) 2018/1972, alte autorități competente constată că obligațiile prevăzute în prezentul regulament au fost încălcate, aceasta are competența de a solicita încetarea imediată a încălcării respective.

Articolul 18

Soluționarea litigiilor

(1) În situația unui litigiu privind obligațiile prevăzute în prezentul regulament între întreprinderi care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice într-un stat membru, se aplică procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute la articolele 26 și 27 din Directiva (UE) 2018/1972.

Autoritatea sau autoritățile naționale de reglementare competente în temeiul articolelor 26 și 27 din Directiva (UE) 2018/1972 pot fi sesizate pentru soluționarea litigiilor dintre operatorii rețelelor vizitate și alți operatori cu privire la tarifele aplicate componentelor necesare pentru furnizarea serviciilor de roaming cu ridicata reglementate. Autoritatea națională de reglementare competentă sau autoritățile naționale de reglementare competente notifică OAREC orice litigiu transfrontalier pentru ca litigiul să fie soluționat în mod coerent. Atunci când OAREC a fost consultat, autoritatea națională de reglementare competentă sau autoritățile naționale de reglementare competente așteaptă avizul OAREC înainte să înceapă soluționarea litigiului.

(2) Statele membre se asigură că procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor prevăzute la articolul 25 din Directiva (UE) 2018/1972 sunt puse la dispoziție în situația unui litigiu nesoluționat care implică un consumator sau un utilizator final și cu privire la un aspect inclus în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

Articolul 19

Sanțiuni

Statele membre adoptă regimul sancțiunilor care se aplică în cazul nerespectării dispozițiilor prezentului regulament și iau toate măsurile necesare pentru a asigura aplicarea acestora. Sancțiunile trebuie să fie efective, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică normele respective Comisiei fără întârziere, și îi comunică acesteia, fără întârziere, orice modificare ulterioară privind aceste norme.

Articolul 20

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de Comitetul pentru comunicații instituit prin articolul 118 alineatul (1) din Directiva (UE) 2018/1972. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) Atunci când se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 21

Revizuirea

(1) Comisia, după consultarea OAREC, prezintă Parlamentului European și Consiliului două rapoarte urmate, dacă este cazul, de o propunere legislativă pentru modificarea prezentului regulament.

Comisia prezintă primul raport de acest fel până la 30 iunie 2025, iar pe cel de al doilea până la 30 iunie 2029.

Rapoartele conțin, printre altele, o evaluare a următoarelor aspecte:

- (a) impactul introducerii și al punerii în aplicare a rețelelor și tehnologiilor de comunicații mobile de generație următoare pe piața serviciilor de roaming;
- (b) eficacitatea obligațiilor privind calitatea serviciilor în ceea ce privește clienții serviciilor de roaming, disponibilitatea și calitatea serviciilor, inclusiv ale celor care reprezintă o alternativă la serviciile cu amănuntul reglementate de voce, de SMS și de comunicații de date în roaming, ținând seama în special de evoluțiile tehnologice și de accesul la diferitele tehnologii și generații de rețea;
- (c) gradul de concurență de pe piețele de roaming cu ridicata și cu amănuntul, în special tarifele cu ridicata efective plătite de operatori și situația în materie de concurență a operatorilor mici, independenți sau care și-au început recent activitatea, precum și a MVNO, inclusiv efectele pe care le au asupra concurenței acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata, traficul tranzacționat pe platformele de tranzacționare și instrumentele similare, precum și gradul de interconectare a operatorilor;
- (d) evoluția roamingului de tip mașină-la-mașină, inclusiv a roamingului pentru dispozitivele IoT;

- (e) măsura în care implementarea măsurilor prevăzute la articolul 3 și, în special, pe baza informațiilor furnizate de autoritățile naționale de reglementare, a procedurii de autorizare prealabilă stabilite la articolul 3 alineatul (6), a dat rezultate în ceea ce privește evoluția concurenței pe piața internă a serviciilor de roaming reglementate;
- (f) evoluția planurilor tarifare cu amănuntul disponibile;
- (g) modificarea modelelor de consum de date, atât în cazul serviciilor naționale, cât și în cazul serviciilor de roaming, inclusiv modificarea tiparelor de călătorie ale utilizatorilor finali europeni cauzate de circumstanțe precum pandemiile, de exemplu pandemia de COVID-19, sau de catastrofe naturale;
- (h) capacitatea operatorilor rețelei de origine de a-și menține modelul național de tarifare și măsura în care s-au autorizat suprataxe excepționale de roaming cu amănuntul în temeiul articolului 6;
- (i) capacitatea operatorilor rețelei vizitate de a-și recupera costurile suportate în mod eficient de furnizare a serviciilor de roaming cu ridicata reglementate, ținând seama de ultimele informații privind implementarea rețelelor, precum și de dezvoltarea capacităților tehnice, de modelele de stabilire a prețurilor și de constrângerile rețelelor, de exemplu posibilitatea de a include calcule ale modelelor de costuri bazate pe capacitate, mai degrabă decât pe consum;
- (j) impactul pe care l-a avut aplicarea politicilor de utilizare rezonabilă de către operatori, inclusiv asupra consumului utilizatorilor finali, în conformitate cu actele de punere în aplicare adoptate în temeiul articolului 7, inclusiv identificarea oricăror inconsecvențe în ceea ce privește aplicarea și punerea în aplicare a unor astfel de politici de utilizare rezonabilă, precum și eficacitatea și proporționalitatea aplicării generale a unor astfel de politici;
- (k) măsura în care clienții serviciilor de roaming și operatorii serviciilor de roaming se confruntă cu probleme în ceea ce privește serviciile cu valoare adăugată și implementarea bazei de date cu seriile de numere ale serviciilor cu valoare adăugată instituite în temeiul articolului 16 primul paragraf litera (a);
- (l) aplicarea măsurilor prevăzute de prezentul regulament și plângerile referitoare la utilizarea comunicațiilor de urgență în roaming;
- (m) plângerile legate de roamingul accidental.

(2) Pentru a evalua evoluția concurenței pe piețele de roaming din Uniune, OAREC colectează periodic date de la autoritățile naționale de reglementare cu privire la evoluțiile tarifelor cu amănuntul și cu ridicata pentru serviciile reglementate de voce, SMS și servicii de comunicații de date în roaming, inclusiv tarifele de roaming cu ridicata aplicate pentru traficul în roaming echilibrat și pentru cel dezechilibrat, cu privire la impactul introducerii și al implementării rețelelor și tehnologiilor de comunicații mobile de generație următoare pe piața serviciilor de roaming, cu privire la utilizarea platformelor de tranzacționare și a instrumentelor similare, la dezvoltarea roamingului de tip mașină-la-mașină și a serviciilor IoT, și la măsura în care acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata acoperă calitatea serviciului și dau acces la diferite tehnologii și generații de rețea. După caz, autoritățile naționale de reglementare pot furniza astfel de date în coordonare cu alte autorități competente.

De asemenea, OAREC colectează periodic date de la autoritățile naționale de reglementare cu privire la aplicarea de către operatori a politicii utilizării rezonabile, la evoluțiile tarifelor exclusiv naționale, la aplicarea mecanismelor de sustenabilitate, la plângerile privind roamingul și la respectarea obligațiilor privind calitatea serviciilor. După caz, autoritățile naționale de reglementare se coordonează cu alte autorități competente și colectează astfel de date de la acestea. OAREC colectează și furnizează periodic informații suplimentare privind transparența, aplicarea măsurilor privind comunicațiile de urgență, serviciile cu valoare adăugată și roamingul în rețelele publice de comunicații mobile neterestre.

OAREC colectează, de asemenea, date cu privire la acordurile de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata care nu sunt supuse tarifelor maxime prevăzute la articolul 9, 10 sau 11 și cu privire la punerea în aplicare, la nivelul pieței cu ridicata, a măsurilor contractuale care vizează să împiedice roamingul permanent sau utilizarea anormală ori abuzivă a accesului cu ridicata la serviciile de roaming în alte scopuri decât furnizarea de servicii de roaming reglementate clienților furnizorilor de servicii de roaming care călătoresc periodic în Uniune.

Datele colectate de OAREC în temeiul prezentului alineat sunt notificate Comisiei cel puțin o dată pe an. Comisia face publice datele respective.

Până la 30 iunie 2027, Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport intermediar, pe baza datelor colectate de OAREC în temeiul prezentului alineat, urmat, dacă este cazul, de o propunere legislativă de modificare a prezentului regulament.

Pe baza datelor colectate în temeiul prezentului alineat, OAREC prezintă de asemenea periodic rapoarte cu privire la evoluția prețurilor și a modelelor de consum din statele membre, atât pentru serviciile naționale, cât și pentru cele de roaming, la evoluția tarifelor efective de roaming cu ridicata pentru traficul dezechilibrat dintre furnizorii de servicii de roaming, precum și la relația dintre prețurile cu amănuntul, tarifele cu ridicata și costurile cu ridicata pentru serviciile de roaming. OAREC analizează în ce măsură aceste elemente sunt legate între ele.

Articolul 22

Ceriințe de notificare

Comisia este notificată de statele membre cu privire la identitatea autorităților naționale de reglementare și, dacă este cazul, a altor autorități competente responsabile de îndeplinirea sarcinilor stabilite de prezentul regulament.

Articolul 23

Abrogare

Regulamentul (UE) nr. 531/2012 se abrogă.

Trimiterile la regulamentul abrogat se interpretează ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 24

Intrarea în vigoare și expirare

Prezentul regulament intră în vigoare la 1 iulie 2022.

Cu toate acestea, obligațiile furnizorilor de servicii de roaming de a oferi informații referitoare la seriile de numere ale serviciilor cu valoare adăugată, astfel cum se menționează la articolul 13 alineatul (1) al treilea paragraf, precum și informații referitoare la mijloacele alternative de acces la serviciile de urgență, astfel cum se menționează la articolul 15 al doilea paragraf, în ceea ce privește informațiile din bazele de date menționate la articolul 16, se aplică de la 1 iunie 2023.

Prezentul regulament expiră la 30 iunie 2032.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 6 aprilie 2022.

Pentru Parlamentul European

Președinta

R. METSOLA

Pentru Consiliu

Președintele

C. BEAUNE

ANEXA I

Regulamentul abrogat cu lista modificărilor sale ulterioare

Regulamentul (UE) nr. 531/2012 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 172, 30.6.2012, p. 10).	
Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 310, 26.11.2015, p. 1).	Numai în ceea ce privește articolul 7
Regulamentul (UE) 2017/920 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 147, 9.6.2017, p. 1).	

ANEXA II

Tabel de corespondență

Regulamentul (UE) nr. 531/2012	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1 alineatul (1)
Articolul 1 alineatul (2)	-
Articolul 1 alineatul (3)	Articolul 1 alineatul (2)
Articolul 1 alineatul (4)	-
Articolul 1 alineatul (5)	Articolul 1 alineatul (3)
Articolul 1 alineatul (6)	Articolul 1 alineatul (4)
Articolul 1 alineatul (7)	-
Articolul 2 alineatul (1)	Articolul 2 alineatul (1)
Articolul 2 alineatul (2) literele (a) și (b)	Articolul 2 alineatul (2) literele (a) și (b)
Articolul 2 alineatul (2) litera (c)	-
Articolul 2 alineatul (2) litera (d)	Articolul 2 alineatul (2) litera (c)
Articolul 2 alineatul (2) litera (e)	Articolul 2 alineatul (2) litera (d)
Articolul 2 alineatul (2) litera (f)	Articolul 2 alineatul (2) litera (e)
Articolul 2 alineatul (2) litera (g)	Articolul 2 alineatul (2) litera (f)
Articolul 2 alineatul (2) litera (h)	Articolul 2 alineatul (2) litera (g)
Articolul 2 alineatul (2) litera (j)	Articolul 2 alineatul (2) litera (h)
Articolul 2 alineatul (2) litera (k)	Articolul 2 alineatul (2) litera (i)
Articolul 2 alineatul (2) litera (m)	Articolul 2 alineatul (2) litera (j)
Articolul 2 alineatul (2) litera (o)	Articolul 2 alineatul (2) litera (k)
Articolul 2 alineatul (2) litera (p)	Articolul 2 alineatul (2) litera (l)
Articolul 2 alineatul (2) litera (q)	Articolul 2 alineatul (2) litera (m)
Articolul 2 alineatul (2) litera (r)	Articolul 2 alineatul (2) litera (n)
Articolul 2 alineatul (2) litera (s)	-
Articolul 3 alineatele (1)-(8)	Articolul 3 alineatele (1)-(8)
Articolul 3 alineatul (9)	-
Articolul 4	-
Articolul 5	-
Articolul 6	Articolul 20
Articolul 6a	Articolul 4 alineatul (1)
-	Articolul 4 alineatul (2)
-	Articolul 4 alineatul (3)
Articolul 6b	Articolul 5
Articolul 6c	Articolul 6
Articolul 6d alineatele (1), (2) și (3)	Articolul 7 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 6d alineatul (4)	Articolul 7 alineatul (1) al treilea paragraf

Articolul 6d alineatul (5)	Articolul 7 alineatul (4)
-	Articolul 7 alineatul (5)
Articolul 6e alineatul (1) primul paragraf formula introductivă	Articolul 8 alineatul (1) primul paragraf formula introductivă
Articolul 6e alineatul (1) litera (a)	Articolul 8 alineatul (1) litera (a)
Articolul 6e alineatul (1) litera (b)	-
Articolul 6e alineatul (1) litera (c)	Articolul 8 alineatul (1) litera (b)
Articolul 6e alineatul (1) al doilea paragraf	Articolul 8 alineatul (1) al doilea și al treilea paragraf
Articolul 6e alineatul (1) al treilea paragraf	Articolul 8 alineatul (1) al patrulea paragraf
Articolul 6e alineatul (1) al patrulea paragraf	Articolul 8 alineatul (1) al doilea paragraf
Articolul 6e alineatul (2)	-
Articolul 6e alineatul (3)	Articolul 8 alineatul (2)
Articolul 6e alineatul (4) primul paragraf formula introductivă	Articolul 8 alineatul (3) formula introductivă
Articolul 6e alineatul (4) primul paragraf literele (a) și (b)	Articolul 8 alineatul (3) literele (a) și (b)
-	Articolul 8 alineatul (3) litera (c)
-	Articolul 8 alineatul (4)
Articolul 6e alineatul (4) al doilea paragraf	Articolul 8 alineatul (5)
-	Articolul 8 alineatul (6)
Articolul 6f	-
Articolul 7	Articolul 9
Articolul 9	Articolul 10
Articolul 11	-
Articolul 12	Articolul 11
-	Articolul 12
Articolul 14 alineatul (1) primul și al doilea paragraf	Articolul 13 alineatul (1) primul și al doilea paragraf
-	Articolul 13 alineatul (1) al treilea paragraf
Articolul 14 alineatul (1) al treilea și al patrulea paragraf	Articolul 13 alineatul (1) al patrulea și al cincilea paragraf
Articolul 14 alineatul (1) al treilea paragraf	Articolul 15 alineatul (2)
Articolul 14 alineatul (1) al cincilea și al șaselea paragraf	Articolul 13 alineatul (1) al șaselea și al șaptelea paragraf
Articolul 14 alineatul (2)	Articolul 13 alineatul (2)
Articolul 14 alineatul (2a)	Articolul 13 alineatul (3)
Articolul 14 alineatul (3)	Articolul 13 alineatul (4)
-	Articolul 13 alineatul (6)
Articolul 14 alineatul (4)	Articolul 13 alineatul (5)
Articolul 15 alineatele (1) și (2)	Articolul 14 alineatele (1) și (2)
Articolul 15 alineatul (2a)	Articolul 14 alineatul (3)
Articolul 15 alineatul (3)	Articolul 14 alineatul (4)
Articolul 15 alineatul (4)	Articolul 14 alineatul (5)

Articolul 15 alineatul (5)	Articolul 14 alineatul (6)
-	Articolul 14 alineatul (7)
Articolul 15 alineatul (6)	Articolul 14 alineatul (8)
-	Articolul 15
-	Articolul 16
Articolul 16 alineatele (1)-(4)	Articolul 17 alineatele (1)-(4)
Articolul 16 alineatul (4a)	Articolul 17 alineatul (5)
Articolul 16 alineatul (5)	Articolul 17 alineatul (6)
Articolul 16 alineatul (6)	Articolul 17 alineatul (7)
Articolul 17	Articolul 18
Articolul 18	Articolul 19
Articolul 19 alineatul (1)	-
Articolul 19 alineatul (2)	-
Articolul 19 alineatul (3) primul paragraf	Articolul 21 alineatul (1) primul și al doilea paragraf
-	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (a)
Articolul 19 alineatul (3) al doilea paragraf literele (a) și (b)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf literele (b) și (c)
-	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (d)
Articolul 19 alineatul (3) litera (c)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (e)
Articolul 19 alineatul (3) litera (d)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (f)
Articolul 19 alineatul (3) litera (e)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (g)
Articolul 19 alineatul (3) litera (f)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (h)
Articolul 19 alineatul (3) litera (g)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (i)
Articolul 19 alineatul (3) litera (h)	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (j)
-	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (k)
-	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (l)
-	Articolul 21 alineatul (1) al treilea paragraf litera (m)
Articolul 19 alineatul (4) primul paragraf	Articolul 21 alineatul (2) primul și al treilea paragraf
Articolul 19 alineatul (4) al doilea paragraf	Articolul 21 alineatul (2) al patrulea paragraf
-	Articolul 21 alineatul (2) al cincilea paragraf
Articolul 19 alineatul (4) al treilea paragraf	Articolul 21 alineatul (2) al șaselea paragraf
Articolul 19 alineatul (4) al patrulea paragraf	Articolul 21 alineatul (2) al doilea paragraf
Articolul 20	Articolul 22
Articolul 21	Articolul 23
Articolul 22	Articolul 24
-	
Anexa I	Anexa I
Anexa II	Anexa II